

Instytut Psychologii Zdrowia PTP

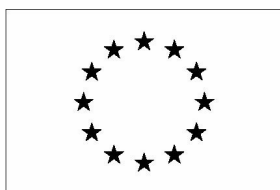
**Ogólnopolskie Pogotowie dla ofiar Przemocy
w Rodzinie Niebieska Linia**

**Organizacje i instytucje pomagające ofiarom
przemocy w rodzinie w Polsce
(stan na sierpień 2006 roku)**

**Raport ogólnopolski (za okres styczeń-sierpień 2006)
z realizacji projektu
Niebieska Sieć**

**Sieć liderów lokalnych organizacji na rzecz przeciwdziałania
przemocy w rodzinie**

**Projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej i Państwowej
Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

„Niniejszy dokument został opublikowany dzięki pomocy finansowej Unii Europejskiej i budżetu Państwa. Za treść tego dokumentu odpowiada Instytut Psychologii Zdrowia PTP, poglądy w nim wyrażone nie odzwierciedlają w żadnym razie oficjalnego stanowiska Unii Europejskiej”.

Polskie doświadczenia i wyzwania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Jerzy Mellibruda

Dyrektor Instytutu Zdrowia PTP

Od szeregu lat w przeciwdziałaniu przemocy domowej w Polsce można wyróżnić trzy główne nurty, które w wielu sytuacjach wzajemnie się przeplatają lub uzupełniają. Pierwszy związany jest z ochroną dzieci przed krzywdzeniem i wykorzystywaniem, drugi z feministycznymi działaniami na rzecz ochrony praw kobiet i walką o tzw. równy status płci, a trzeci z rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Nurty pierwszy i trzeci mają najdłuższą tradycję. Pamiętamy wielką postać i twórczość Janusza Korczaka w obronie krzywdzonych i zaniedbywanych dzieci, działalność Towarzystwa Przyjaciół Dzieci czy Komitetu Ochrony Praw Dziecka.

Zajmowanie się przemocą w rodzinach alkoholowych ma w Polsce bodaj jeszcze starszą tradycję, sięgającą do trzeźwościowej działalności w XIX wieku. W tym nurcie działań przeciwko przemocy Instytut Psychologii Zdrowia PTP uczestniczy od ponad dwudziestu lat. Od samego początku tej pracy przyjmowaliśmy jednak założenie, że wszelkie formy działania i zasoby, które będą powstawały, powinny być dostępne dla wszystkich ludzi doświadczających przemocy, a nie tylko dla tych, którzy żyją w rodzinach alkoholowych.

Mimo oczywistych dowodów dramatyzmu i zakresu tego zjawiska, do końca lat 80. problematyka przemocy w rodzinie nie stanowiła w życiu publicznym i w działalności instytucji państwowych wyodrębnionego specyficznie problemu i obszaru zorganizowanej działalności zaradczej.

W tamtym okresie zjawisko przemocy w rodzinie w krajach Europy Zachodniej, USA i Kanadzie traktowane było jako ważny problem społeczny, już od co najmniej 10-15 lat. W czasie tych lat powstało wiele dokumentów organizacji międzynarodowych (ONZ, Rada Europy), które zalecały krajom członkowskim zmianę prawa i praktyki w celu skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie i udzielania pomocy ofiarom.

W naszym kraju, mimo braku dokładnych i aktualnych badań epidemiologicznych, zdaniem specjalistów zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych, rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazywały, że był to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych. Wymagał on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania, którego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego, zagrożonego nie tylko przez tradycyjnych sprawców kradzieży i napadów.

Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy w rodzinie były i są nadal kobiety i dzieci. Istnieją jednak powody, by sądzić, że przemoc rodzinna (domowa) dotyczy także często ludzi starych i osób o upośledzonej sprawności z powodu chorób, kalectwa bądź niedorozwoju.

Zdecydowana większość przypadków przemocy w rodzinie nie jest rozpoznawana przez system wymiaru sprawiedliwości.

W latach 1991-1992 problematyka przemocy w rodzinach została wprowadzona do Narodowego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Było oczywiste, że w bardzo wielu przypadkach przemoc w rodzinie jest związana z nadużywaniem alkoholu, chociaż alkohol nie jest samodzielnie działającym czynnikiem przyczynowym odpowiedzialnym za przemoc. Dzieci, współmałżonkowie i inni członkowie rodzin osób

uzależnionych od alkoholu tworzą największą w Polsce (liczącą nie mniej niż 2 mln osób) populację o bardzo wysokim stopniu zagrożenia przemocą w rodzinie.

Istniejący w tamtych czasach w naszym kraju system przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomocy ofiarom należało uznać za wysoce niezadawalający. Krytycznie ocenialiśmy stan zasobów materialnych, organizacyjnych i specjalistycznych niezbędnych do skutecznego działania w tym zakresie. Wielu decydentów, władze rządowe i samorządowe nie miały świadomości, że jest to ważny problem społeczny i że dotyczy nie tylko skrajnie patologicznych rodzin, tradycyjnie zaliczanych do tzw. marginesu społecznego.

Niepokojącym i powszechnym zjawiskiem był również niski poziom wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie, przejawiający się obojętnością i milczeniem obserwatorów przemocy w środowisku sąsiedzkim, którzy nie podejmowali interwencji służącej przerwaniu przemocy i nie chcieli być świadkami w postępowaniu dowodowym przeciwko sprawcom.

W latach 90. zaczęło wzrastać zainteresowanie problemami przemocy w rodzinie i powstały nowe inicjatywy społeczne związane z przeciwdziałaniem przemocy i pomaganiem ofiarom.

Nieraz obserwowaliśmy, że problemy związane z przemocą w rodzinie wzbudzały u wielu ludzi silne zaangażowanie emocjonalne i ideologiczne. Szczególnie więc ważne było poszukiwanie rozwiązań pomocnych w przezwyciężaniu możliwych konfliktów i uprzedzeń, które mogły utrudniać rozwiązywanie tych problemów. Wielu ludziom towarzyszyło przekonanie, że zmniejszanie rozmiarów przemocy w polskich rodzinach i pomaganie ofiarom powinny być nadrzędnym celem, łączącym wszystkich ludzi dobrej woli, niezależnie od ich postaw i przekonań społecznych, politycznych czy religijnych.

W latach 1994-1995 Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jej współpracownicy i partnerzy zaczęli przygotowywać koncepcję programu „Bezpieczeństwo w rodzinie”. Podstawą tego programu była diagnoza podstawowych problemów w tym obszarze, a za najważniejsze jego cele zostały uznane:

- 1) wprowadzenie do pragmatyki służbowego działania odpowiednich instytucji specyficznych procedur monitorowania i interwencji w sprawach przemocy w rodzinie,
- 2) przygotowanie i zainicjowanie procedur legislacyjnych uzupełniających istniejące braki w systemie prawnym, utrudniające skuteczne działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) zwiększenie liczby osób posiadających wiedzę i kompetencje praktyczne potrzebne do skutecznego radzenia sobie z problemami przemocy w rodzinie, wśród policjantów, sędziów i prokuratorów, kuratorów, pracowników socjalnych, pedagogów i pracowników służby zdrowia oraz członków gminnych komisji ds. przeciwdziałania alkoholizmowi,
- 4) zwiększenie ilości schronisk dla ofiar przemocy w rodzinie i punktów konsultacyjnych udzielających pomocy prawnej,
- 5) zwiększenie ilości specjalistycznych placówek (m.in. służby zdrowia) prowadzących programy pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy w rodzinie i oddziaływań psychokorekcyjnych wobec sprawców,
- 6) wzmocnienie i rozwój stowarzyszeń i środowisk wzajemnej pomocy i samoobrony ofiar przemocy,

- 7) zwiększenie ilości gmin, w których działania gminnej komisji ds. przeciwdziałania alkoholizmowi obejmują interwencje wobec przemocy w rodzinie oraz są podejmowane lokalne inicjatywy służące pomocy dla ofiar,
- 8) uzyskanie przyrostu danych empirycznych i wiedzy praktycznej na temat przemocy w polskich rodzinach oraz sposobów rozwiązywania problemów z nią związanych,
- 9) Zmiana stanu postaw i świadomości społecznej w zakresie przemocy w rodzinie, osłabienie stereotypów utrudniających zapobieganie przemocy i zwiększanie ilości informacji potrzebnych do obrony przed przemocą,
- 10) Pozyskanie osób i instytucji znaczących dla życia społecznego do współpracy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz środków finansowych na realizację niezbędnych działań.

Początek realizacji tego programu był imponujący. W 1995 roku w Instytucie Psychologii Zdrowia utworzono Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” i Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. 3 grudnia 1995 roku PARPA wspólnie z Parlamentarną Grupą Kobiet zorganizowała w Sejmie konferencję poświęconą przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, na zakończenie której uchwalona została „Polska deklaracja w sprawie przemocy w rodzinie”.

W 1996 roku powstało Ogólnopolskie Porozumienie Osób, Instytucji i Organizacji Pomagających Ofiarom Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”. Znowelizowano także ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – doszło do decentralizacji systemu rozwiązywania problemów alkoholowych, w wyniku którego przekazano samorządom gminnym większość zadań i środków finansowych, w tym także zadanie przeciwdziałania przemocy w rodzinach jako zadanie własne gmin.

W 1997 roku PARPA przeprowadziła ogólnopolską kampanię „Powstrzymać przemoc domową” ze słynnym zdaniem „Bo zupa była za słona”, a w 1998 roku wprowadzono procedurę interwencji policji wobec przemocy w rodzinie „Niebieskie Karty”. Od 1998 roku Instytut Psychologii Zdrowia wydaje dwumiesięcznik poświęcony problematyce przemocy „Niebieska Linia”.

W 2000/2001 roku kampania „Dzieciństwo bez przemocy”, symbolizowana obrazami dziewczynki maltretującej misia, koncentrowała świadomość na przemocy wobec dzieci. W 2005 roku Ogólnopolskie Porozumienie „Niebieska Linia” obejmuje już ponad 2 tys. organizacji i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Przez te wszystkie lata bardzo wiele się wydarzyło. Powstały setki placówek zajmujących się ofiarami przemocy, dziesiątki tysięcy pracowników różnych służb i instytucji publicznych oraz osób działających w organizacjach pozarządowych zostało przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy. Powstało wiele badań i publikacji, a sprawy przemocy w rodzinie znalazły się w kręgu zainteresowania dziennikarzy i mediów, chociaż czasem przyjmuje to formy bardziej nastawione na eksponowanie sensacji niż rzetelne pokazanie problemu.

Samorządy lokalne, pomoc społeczna i policja sprawami przemocy w rodzinie zajmują się już systematycznie, chociaż teraz, gdy jest nas więcej i gdy widzimy więcej, nadal jesteśmy świadomi jeszcze ogromnych deficytów i zaniedbań w tym zakresie. Znacznie wolniej niż oczekujemy, zmieniają się postawy ludzkie ważne dla pomagania ofiarom i powstrzymywania sprawców.

W działalności środowiska ludzi zajmujących się przede wszystkim rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przemocą w rodzinach w minionych latach pojawiło się kilka problemów we współpracy z innymi środowiskami.

Znamienne były początki zorganizowanych działań związanych z edukacją publiczną i okoliczności towarzyszące kampanii z „zupą, która często jest za słona”. Na początku kampania wzburzyła niektóre środowiska katolickie, zaniepokojone możliwością deprecjonowania przy tej okazji pozytywnego obrazu życia rodzinnego jako bardzo ważnej wartości. Obawy te i nerwowe reakcje nie trwały zbyt długo, w dużej mierze dzięki postawie duchowieństwa, a także hierarchów kościelnych, którzy wsparli przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Odbyło się ważne spotkanie organizatorów kampanii z Prymasem Józefem Glempem oraz rozmowy z biskupem drohiczyńskim Antonim Dydyczem, przewodniczącym Zespołu Apostolstwa ds. Trzeźwości przy Komisji Episkopatu Polski, którzy udzielili wsparcia kampanii i całemu programowi „Bezpieczeństwo w rodzinie”.

Innym intrygującym, choć na szczęście minionym już zjawiskiem, były przed laty protesty środowiska trzeźwiejących alkoholików związanych z AA i klubami abstynenckimi, którzy na początku z irytacją przyjmowali zaangażowanie PARPA w przeciwdziałanie przemocy. Obawiali się, że publiczne kampanie w tej sprawie będą wzmacniać negatywne postawy społeczne wobec alkoholizmu jako choroby oraz trzeźwiejących alkoholików, którzy często heroicznym wysiłkiem utrzymują abstynencję oraz pragną się uwolnić od oskarżeń i poczucia winy za przemoc w rodzinach, której często byli sprawcami w przeszłości. Wiązało się to także z zaniedbywaniem problematyki agresji i przemocy w programach terapeutycznych realizowanych w lecznictwie odwykowym, w których koncentrowano się przede wszystkim na rozpoznawaniu i powstrzymywaniu uzależnienia jako choroby, a mniej na rozwijaniu zdolności do dźwignia odpowiedzialności moralnej i winy za złe czyny wobec członków własnej rodziny. Deficyty w podejmowaniu tych aspektów życia pacjentów w „odwyku” nadal istnieją, ale stosunek do przeciwdziałania przemocy w rodzinach zmienił się zdecydowanie na lepsze.

Jeszcze inne problemy występowały w nieodległej przeszłości w kontaktach z feministycznym nurtem walki o prawa kobiet. Niektóre działaczki feministyczne miały na początku wyraźnie ambiwalentny stosunek do programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie związanego z rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz do procedury „Niebieskie Karty” stosowanej przez policję. Wydawało się, że miały obawy co do nadmiernego eksponowania alkoholu i alkoholizmu jako czynników odpowiedzialnych za przemoc wobec kobiet, która ich zdaniem przede wszystkim spowodowana jest problemami nierównego statusu płci i męskiej dominacji naruszającej prawa kobiet, obecnej w kulturze, obyczajach, w życiu społecznym i ekonomicznym. Potrzebne i pomocne okazały się wzajemne rozmowy i wyjaśnienia wskazujące, że za przemoc zawsze jest odpowiedzialna osoba, która jest sprawcą, a nie jej alkoholizm lub płeć, oraz że stereotypy i wzory kulturowe mogą odgrywać bardzo istotną rolę w powstawaniu i w powstrzymywaniu przemocy.

Nie jestem pewien, czy wspomniane wątpliwości w tym zakresie do końca zniknęły. Mam jednak wrażenie, że aktualnie zdecydowanie dominuje przekonanie, iż przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest naszą wspólną sprawą oraz że wszystkie nurty zajmowania się tą problematyką są potrzebne i mogą się wzajemnie uzupełniać i wspierać.

Z ostatnich dyskusji i wątpliwości warto wspomnieć o jeszcze innej sprawie. Nie tak dawno pojawił się pomysł, by podział na ofiary i na sprawców przemocy zastąpić określeniem „osoby uwikłane w przemoc”. Wzbudziło to żywą dyskusję na temat próby zacierania w świadomości społecznej różnicy między ofiarami i sprawcami przemocy. Na takim podziale – ugruntowanym w całej tradycji zajmowania się problematyką przemocy (nie

tylko domowej) i dokonywanym z perspektywy prawnej, moralnej i społeczno-kulturowej – oparty jest cały system interwencji prawno-administracyjnych oraz społeczno-moralnych.

Bez możliwości i gotowości do ustalania odpowiedzialności za akty przemocy nie byłyby możliwe działania różnych służb, instytucji i organizacji, brakowałoby mocnych argumentów przemawiających za decyzjami administracyjnymi i finansowymi niezbędnymi do budowy i rozwijania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Jesteśmy przekonani że rozróżnienie na ofiary i sprawców związane jest również z ogromnie ważnym problemem krzywdy osobistej i podziałem na skrzywdzonych oraz krzywdzących, jak również z problematyką poczucia winy za skrzywdzenie i przebaczenia jego sprawcom oraz zadośćuczynienia skrzywdzonym. Pojęcie „uwikłania w przemoc” może utrudniać poruszanie się w tych bardzo złożonych labiryntach ludzkiego losu.

Kategoria wzajemnego „uwikłania w przemoc” maltretowanej kobiety lub dziecka oraz dokonującego przemocy męża lub rodzica komplikuje kwestię odpowiedzialności za przemoc. Można się obawiać, że przyczyniłoby to się do ponownego zasłaniania kurtyny, za którą rozgrywają się „konflikty rodzinne” lub „skomplikowane sprawy intymnego współżycia kobiet i mężczyzn”. Są to sformułowania, którymi jeszcze niedawno posługiwano się w Polsce, gdy pojęcie „przemoc w rodzinie” prawie nie było stosowane.

Przejawy takich zagrożeń już obserwujemy, gdy adwokaci sprawców – powołując się na „wzajemne uwikłanie w przemoc” klientów i ich małżonek oraz na fakt zapisania się klienta do programu terapeutycznego dla osób uwikłanych w przemoc – usiłują wpłynąć na decyzje sądu w sprawach o alimenty czy rozwód i podział majątku.

Sądzimy więc, że nie powinniśmy usuwać z naszego słownika pojęć „ofiara” i „sprawca”. Nie można też rezygnować z konsekwencji moralnych, prawnych i społecznych wynikających z posługiwania się tymi kategoriami.

Nieco inaczej podział ten wygląda, gdy na sprawę przemocy w małżeństwie spojrzemy z perspektywy psychologicznej. Dość często dostrzegamy wtedy złożony system interakcji różnych zjawisk i procesów przebiegających zarówno we wzajemnej relacji partnerów, jak i w psychice każdego z nich. Psycholog, analizując ich funkcjonowanie, dostrzega wzajemne powiązania tych zjawisk i skomplikowane związki przyczynowe – i nazwanie tego „wzajemnym uwikłaniem” psychologicznym jest uzasadnione. Jednak analiza psychologiczna zjawiska przemocy, nie powinna odgrywać centralnej i dominującej roli w funkcjonowaniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pomysł zredukowania problematyki przemocy w rodzinie do psychologicznej analizy wzajemnych interakcji tego, co dzieje się w umyśle, uczuciach oraz reakcjach ofiary i sprawcy przemocy, wydaje się nietrafny. W szczególności aktów przemocy w rodzinie nie wolno traktować jako zjawiska chorobowego lub zaburzenia psychicznego, chociaż zarówno u ofiar, jak i u sprawców występują zaburzenia emocjonalne.

Największym wyzwaniem przed którym stoimy w Polsce jest niska wykrywalność i mała skuteczność przeciwdziałania przemocy wobec dzieci ze strony rodziców i opiekunów. Nie ulega wątpliwości, że przemoc doznawana w dzieciństwie tworzy fundamenty pod wszelkie inne formy przemocy i przynosi najwięcej dotkliwych i długotrwałych szkód. Rozpoznawanie przemocy wobec dzieci, z wyjątkiem najbardziej drastycznych form krzywdzenia, jest bardzo trudne z oczywistych powodów, a jeszcze trudniejsze jest podejmowanie interwencji z zewnątrz oraz uzyskiwanie akceptacji społecznej dla zorganizowanych działań w tym zakresie.

W trakcie kampanii „Dzieciństwo bez przemocy”, ujawniły się ambiwalentne reakcje sugerujące, że bohaterka spotu telewizyjnego, mała dziewczynka szarpiąca misia za uszy, daje zły przykład innym dzieciom i pokazuje, jak mogą być agresywne. W czasie niektórych regionalnych konferencji towarzyszących tej kampanii, dominującym tematem stawała się nie sprawa przemocy dorosłych wobec dzieci, ale problem przemocy dzieci wobec swych rówieśników.

Obserwujemy również od dwóch lat, że problematyka przemocy wobec dzieci, w praktyce konferencyjnej i medialnej, jest w dużym stopniu zredukowana do spraw seksualnego wykorzystywania dzieci, co jest niezwykle dramatycznym i groźnym zjawiskiem, ale na pewno nie dominującym w obszarze krzywdzenia dzieci w polskich rodzinach.

Jedynymi zorganizowanymi instytucjonalnie środowiskami, o szerokim zasięgu, w których można mieć bezpośredni kontakt z sygnałami przemocy wobec dzieci, jest szkoła oraz placówki socjoterapeutyczne i wychowawcze. Uważamy, że właśnie tam potrzebne są teraz sensowne i systematyczne działania szkoleniowe i organizacyjne zwiększające gotowość i zdolność do podejmowania zarówno interwencji, jak i działalności profilaktycznej w tym zakresie.

Wydaje się również, że nadal pozostaje jeszcze bardzo wiele do zrobienia przez samorządy lokalne w sprawie objęcia systematyczną opieką socjoterapeutyczną i psychologiczną dzieci z rodzin alkoholowych, które stanowią największą i najlepiej rozpoznaną populację dzieci doświadczających przemocy w domach rodzinnych.

To, co wydaje mi się najważniejsze, to istnienie dużego i stale rosnącego środowiska ludzi zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej w Polsce. Postawy, wiedza i umiejętności tych osób, choć nadal wymagają doskonalenia, to nasz największy skarb, rokujący nadzieję na lepsze niż do tej pory podejmowanie wyzwań związanych z obecnością przemocy w polskich rodzinach i na skuteczniejsze jej przeciwdziałanie.

29 lipca 2005 roku Sejm uchwalił ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która może zainicjować nowy etap w polskich działaniach służących pomaganiu ofiarom przemocy i zmniejszaniu rozmiarów tego zjawiska. Ustawa, tworząc prawne zobowiązania do prowadzenia przeciwdziałania przemocy w rodzinach na wszystkich szczeblach administracji rządowej i samorządowej, może być cennym wsparciem dla dotychczasowych wysiłków. Jednak to, czy jej zapisy przekształcą się w fakty, w dużym stopniu zależy od nas wszystkich.

Myśląc o tym, co udało się już osiągnąć, a co nadal jeszcze jest przed nami, warto przypomnieć 6 zasad etycznych zawartych we wspomnianej „Polskiej deklaracji” z 1995 roku, z nadzieją, że zawarte w niej idee, będą nas motywować i wspierać w tym, co jest jeszcze do zrobienia:

- Każdy człowiek ma prawo do życia w środowisku rodzinnym wolnym od przemocy, która jest naruszeniem praw i dóbr osobistych.
- Człowiek doświadczający przemocy nie może być za nią obwiniany.
- Dzieci i młodzież mają prawo do wzrastania w bezpiecznym środowisku wolnym od przemocy, a obowiązkiem dorosłych jest im to zapewnić.
- Każdy człowiek doświadczający przemocy ma prawo do pomocy prawnej, socjalnej, psychologicznej i medycznej bez naruszania jego godności osobistej.
- Każdy człowiek ma prawo do wiedzy potrzebnej do radzenia sobie z przemocą w rodzinie.

- Każdy człowiek ma prawo do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W najbliższych latach sprawą szczególnie ważną jest tworzenie i rozwijanie *Niebieskich Sieci* współpracy i wsparcia, integrujących lokalnych liderów i organizacje zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Dzięki nim można będzie zarówno wspierać rozwój całego systemu „Niebieskiej Linii” jak i poprzez wymianę doświadczeń i informacji podnosić jakość interwencji i innych form pomocy oraz zwiększać jej dostępność.

Wstęp

Niniejszy Raport zawiera podsumowanie realizacji projektu **„Niebieska Sieć – sieć liderów lokalnych organizacji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.”**

Celem tego projektu było podniesienie poziomu jakości usług świadczonych przez organizacje pozarządowe w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz usprawnienie możliwości współpracy organizacji pozarządowych i instytucji pracujących w obszarze związanym z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Szczegóły tego projektu zostały opracowane w oparciu o wieloletnie doświadczenia Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, zebrane przy koordynacji, monitorowaniu i obsłudze Ogólnopolskiego Porozumienia Osób, Organizacji i Instytucji Pomagających Ofiarom Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

Głównym celem Ogólnopolskiego Porozumienia Osób, Organizacji i Instytucji Pomagających Ofiarom Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, było wypracowanie systemowego podejścia do zjawiska przemocy w rodzinie, m.in. poprzez określenie jednolitych standardów i procedur w tej dziedzinie. Jednym z podstawowych narzędzi do realizacji tego celu była prowadzona przez Pogotowie „Niebieska Linia” baza teleadresowa organizacji i instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie. W ocenie osób prowadzących bazę „Niebieskiej Linii”, informacje o rosnącej liczbie podmiotów zajmujących się pomaganiem ofiarom przemocy, czy istotne zmiany dotyczące funkcjonowania placówek już widniejących w bazie (ponad 1100 według stanu z marca 2006 r.) nie zawsze miały szansę w odpowiednio szybkim czasie zostać zaktualizowane.

Dotychczasowy, centralny system zbierania danych, nie zdawał egzaminu w przypadku organizacji pozarządowych, gdzie bardzo istotna jest możliwość częstej aktualizacji danych – jest to spowodowane przede wszystkim częstymi zmianami adresów placówek, czy form udzielanej pomocy. Ponadto, dotychczasowy system z opóźnieniem rejestrował nowe instytucje, co - z uwagi na to, że część tych instytucji czy organizacji adresuje swoją ofertę do nowych, dotychczas nie obejmowanych pomocą grup (np. osób starszych czy niepełnosprawnych) - było istotnym mankamentem. Nie bez znaczenia był też fakt, że sposób aktualizowania danych był mało efektywny i bardzo pracochłonny – do komunikacji korzystano głównie z telefonów i poczty.

W tej sytuacji, wobec coraz silniej odczuwanej przez członków Ogólnopolskiego Porozumienia Osób, Organizacji i Instytucji Pomagających Ofiarom Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” potrzeby zbudowania sprawnego systemu pomocy ofiarom przemocy domowej, powstał pomysł zintensyfikowania systemowych działań. A ponieważ realizacja tego zadania nie była możliwa bez silniejszej integracji i usprawnienia przepływu informacji, opracowano założenia projektu *Niebieska Sieć – sieć liderów lokalnych organizacji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie*.

Zgodnie z założeniami projektu przez tworzenie i koordynowanie działań Sieci Liderów Regionalnych przy wybranych organizacjach pozarządowych, miał zostać zrealizowany jego główny cel, czyli stworzenie, monitorowanie i poprawa jakości usług świadczonych przez organizacje pozarządowe zajmujące się pomocą ofiarom przemocy w rodzinie, oraz usprawnienie współpracy organizacji i instytucji przeciwdziałających temu zjawisku. Ponadto, dzięki *Niebieskiej Sieci* zarówno osoby indywidualne, chcące zasięgnąć informacji o funkcjonującej w ich okolicy instytucji zajmującej się pomocą, jak i placówki zajmujące się przekazywaniem informacji o pomocy ofiarom i świadkom będą miały możliwość otrzymywania wciąż aktualizowanych danych. Nie bez znaczenia był też fakt, że

kaskadowy, z informatyzowany system komunikowania się z członkami Porozumienia może zdecydowanie usprawnić i przyspieszyć wymianę informacji.

Do realizacji wyżej opisanego celu wybrano osiem organizacji liderek, których reprezentanci (liderzy regionalni) koordynowali działania w dwóch sąsiadujących województwach. Sposób wyboru organizacji liderek spośród wszystkich instytucji, które zgłosiły chęć udziału w projekcie *Niebieska Sieć* opisany został w dalszej części raportu.

Koordynowany przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” projekt *Niebieska Sieć – sieć liderów lokalnych organizacji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie* realizowany był od 24 stycznia 2006 r. do 24 sierpnia 2006 r.

Poniższy raport sporządzony został w oparciu o informacje aktualizowane w bazie danych projektu, raporty wojewódzkie sporządzone przez liderów regionalnych i ogólnodostępne dane obrazujące sytuację na terenie Polski w kwestii instytucjonalnych i organizacyjnych zasobów podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Informacja o realizacji tego projektu została umieszczona na stronach internetowych www.psychologia.edu.pl, www.niebieskalinia.pl, na portalu www.ngo.pl oraz w artykule Moniki Czyżewskiej pt. „Osiem nitek Niebieskiej Sieci” opublikowanym w dwumiesięczniku „Niebieska Linia” (2/43/2006) (załącznik 1).

Obecnie prezentowany raport zostanie upubliczniony poprzez zamieszczenie go na portalu www.niebieskalinia.pl.

Raport został podzielony na trzy części:

strony:

Część I:

Wyłonienie i nawiązanie ścisłej współpracy z aktywnymi i skutecznymi organizacjami pozarządowymi

Usprawnienie przepływu informacji poprzez zaopatrzenie wybranych organizacji w sprzęt i oprogramowanie komputerowe oraz specjalną bazę danych; 11 – 14

Zbieranie danych dotyczących zjawiska przemocy według wystandardyzowanych założeń służących porównaniom regionalnym

Część II:

Współpraca organizacji pozarządowych z wybranego terenu z Liderem Regionalnym 15 – 16

Część III:

Monitorowanie działań wszystkich organizacji przeciwdziałających przemocy w rodzinie w Polsce, ich oferty oraz programów działania 17 - 36

Ponadto raport zawiera załączniki, tabele i wykresy.

Część I

Wyłonienie i nawiązanie ścisłej współpracy z aktywnymi i skutecznymi organizacjami pozarządowymi

Usprawnienie przepływu informacji poprzez zaopatrzenie wybranych organizacji w sprzęt i oprogramowanie komputerowe oraz specjalną bazę danych;

Zbieranie danych dotyczących zjawiska przemocy ze standaryzowanych założeń służących porównaniom regionalnym

Przystępując do szczegółowego zaplanowania projektu, jesienią 2005 roku, realizatorzy projektu zamieścili na administrowanej przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” liście dyskusyjnej dla osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie informację o przedsięwzięciu oraz adresowane do organizacji pozarządowych zaproszenie do współpracy. Taka sama informacja pojawiła się również na stronie internetowej (www.niebieskalinia.pl) i w newsletterze Pogotowia „Niebieska Linia”. Ponadto, informacja o projekcie została przesłana do zarejestrowanych w bazie teleadresowej członków Porozumienia „Niebieska Linia”, którzy zamieścili w niej swój adres internetowy. Inną drogą informowania i zapraszania do włączenia się w projekt *Niebieska Sieć*, były działania podjęte podczas X Ogólnopolskiej Konferencji Przeciw Przemocy w Rodzinie „**Od deklaracji do ustawy**” (grudzień 2005), na której spotkali się członkowie Ogólnopolskiego Porozumienia Osób, Instytucji i Organizacji Pomagających Ofiarom Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”. Przedstawiciele zainteresowanych instytucji zachęceni byli do wypełnienia ankiety aplikacyjnej (załącznik nr 2.)

Spośród grupy organizacji pozarządowych, które zgłosiły zainteresowanie udziałem w realizacji projektu, jego realizatorzy wybrali 16 organizacji (po dwie dla każdej pary województw) – przy czym jedna z tych organizacji była wskazana jako wiodąca. Głównymi kryteriami przy wyborze organizacji liderek były: aktywność w obszarze realizacji zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rekomendacje wystawione przez instytucje państwowe i samorządowe, a także dotychczasowa aktywność w Porozumieniu „Niebieska Linia”.

Wszystkie wskazane jako pierwszy wybór organizacje pozarządowe zostały zakwalifikowane do udziału w realizacji projektu. Ich lista przedstawia się następująco:

- woj. podlaskie i lubelskie – Ośrodek dla Ofiar Przemocy w Rodzinie / Fundacja SOS, ul. Bazylianówka 44, 20-044 Lublin, lider regionalny - p. Agnieszka Bujko
- woj. pomorskie i warmińsko-mazurskie – Centrum Interwencji Kryzysowej PCK, Pl. Ks. Gustkowicza 13, 80-543 Gdańsk, lider regionalny - p. Krzysztof Sarzała
- woj. podkarpackie i świętokrzyskie – Stowarzyszenie Opieki nad Dziećmi „Oratorium” im. Ks. Bronisława Markiewicza, ul. Ofiar Katynia 57, 37-450 Stalowa Wola, lider regionalny – p. Maria Dekert
- woj. dolnośląskie i opolskie – Fundacja "Non Licet" Pomoc Ofiarom Przemocy w Rodzinie, ul. Stalowa 6a, 50-312 Wrocław, lider regionalny – p. Daniel Łukacki

- woj. zachodniopomorskie i lubuskie – Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, ul. Piaskowa 9e, 65-204 Zielona Góra, lider regionalny - p. Magdalena Dobrowolska - Kowalik
- woj. małopolskie i śląskie – Stowarzyszenie Aktywne Kobiety z Sosnowca, Al. Zwycięstwa 17, 41-200 Sosnowiec, lider regionalny – p. Halina Sobańska
- woj. mazowieckie i łódzkie – Instytut Psychologii Zdrowia, Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia" ul. Gęślarska 3, Warszawa, lider regionalny – p. Joanna Burek
- woj. kujawsko-pomorskie i wielkopolskie – Centrum Pomocy Rodzinie „Przeciw Przemocy - Wyrównać szanse” Stowarzyszenie „Medar”, ul. E. Gierczak 8, 85-792 Bydgoszcz, lider regionalny – p. Magdalena Grzybowska

W projekcie „Niebieska Sieć” każdemu z liderów regionalnych powierzone zostało zebranie nowych i zaktualizowanie istniejących danych organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie działających na terenie dwóch województw – województwa macierzystego dla każdego z liderów i województwa sąsiadującego z nim, co ułatwić miało współpracę i zwiększyć efektywność pracy.

W dniu 29 marca 2006 roku w siedzibie Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” w Warszawie odbyło się pierwsze spotkanie liderów regionalnych.

Zadaniem liderów było dotarcie do nowych placówek i zebranie szczegółowych informacji na ich temat, a także zaktualizowanie danych i rozwinięcie współpracy z wcześniej już zidentyfikowanymi organizacjami i instytucjami, należącymi do Porozumienia Niebieska Linia.

Każdy z liderów otrzymał komputer wraz z oprogramowaniem zakupiony ze środków Phare. Podczas seminariów zorganizowanych w Pogotowiu „Niebieska Linia” w dniach 07 czerwca i 06 lipca liderzy zostali przeszkoleni w posługiwaniu się bazą danych.

Jednym z ważniejszych celów Projektu „Niebieska Sieć” (poza wzmocnieniem potencjału organizacji pozarządowych działających w tym obszarze i integracją środowiska) było zaprojektowanie i stworzenie spójnego systemu zbierania i monitorowania danych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zadanie to okazało się bardzo trudne ponieważ dotychczas nikt w Polsce (i tylko nieliczne kraje w Europie) posiadają w tej dziedzinie wypracowane metody.

Poniżej fragmenty z Opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno—Społecznego i Rezolucji Parlamentu Europejskiego mówiące na ten temat:

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie przemocy domowej wobec kobiet (2006/C 110/15) z 16 marca 2006 roku.

2.1.4 Przy ocenie tych danych statystycznych uwzględnić trzeba fakt, że po pierwsze są one zdecydowanie niekompletne, a po drugie można je ze sobą porównać tylko w niewielkim stopniu, jeżeli w ogóle jest to możliwe. Opierają się one na różnych definicjach przemocy wobec kobiet, metody gromadzenia danych i ich zakres odbiegają od siebie i wreszcie same kobiety są w różnym stopniu skłonne opowiadać o przemocy, której doświadczyły od swojego partnera. W każdym razie dane te pozwalają stwierdzić, że przemoc mężczyzn wobec kobiet istnieje we wszystkich krajach świata, także w państwach członkowskich UE. Należy również zakładać, że we wszystkich krajach zjawisko to jest znacznie bardziej rozpowszechnione niż wskazywałyby na to owe dane.

2.3.2 Jednakże dostępne są jedynie bardzo fragmentaryczne informacje, których porównanie jest prawie niemożliwe: brakuje wspólnych definicji, w szczególności dla oceny statystycznej przemocy domowej wobec kobiet, brakuje dokładnej wiedzy o działaniach podjętych w poszczególnych państwach członkowskich, ukierunkowanych na zapobieganie, interweniowanie i karanie — nie mówiąc już o możliwości oceny ich skuteczności.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie obecnej sytuacji oraz przyszłych działań w zakresie zwalczania przemocy wobec kobiet (2004/2220 INI)

K. mając na uwadze, że jedynie kilka Państw Członkowskich zgromadziło dane i sporządziło statystyki dotyczące rozpowszechnienia różnych form przemocy mężczyzn wobec kobiet, co sprawia, że z jednej strony trudno poznać rzeczywiste rozmiary takiej przemocy, a z drugiej strony opracować na tej podstawie plany skutecznego reagowania na poziomie UE,

L. mając na uwadze, że nie przeprowadzono na poziomie UE szczegółowych badań dotyczących kosztów finansowych i konsekwencji społecznych oraz ludzkich przemocy mężczyzn wobec kobiet; mając jednak na uwadze fakt, że prowadzenie tego rodzaju badań ma podstawowe znaczenie dla zwrócenia uwagi na zjawisko przemocy oraz dla zwalczania tego poważnego naruszenia praw człowieka.

W celu wystandaryzowania zbieranych danych stworzono rozbudowaną i szczegółową ankietę (załącznik nr 3). Ankieta została rozesłana przez liderów do placówek drogą elektroniczną lub tradycyjną pocztą. Niemal wszyscy liderzy napisali w swoich raportach o dużym zainteresowaniu projektem „Niebieska Sieć” oraz działaniami związanymi z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2006 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Nie zawsze przekładało się to na liczbę wypełnionych przez placówki i zwróconych ankiet - liderzy spodziewali się uzyskać odpowiedzi od większej liczby podmiotów - rozesłano ponad 1300 ankiet, zwrótnie otrzymano około 20 procent wypełnionych ankiet. Okazało się, że spora część placówek nie była w stanie odpowiedzieć na niektóre pytania zamieszczone w ankietach. Przyczyn takiego stanu rzeczy może być wiele, wśród nich, jako bardzo prawdopodobne, można wymienić m.in.:

- pilotażowy charakter badania – duża część placówek nie gromadziła dotychczas danych w sposób, który umożliwiałby odpowiedź na zadawane pytania (na podstawie raportów z województw: podlaskiego i lubelskiego);

- konstrukcja ankiety – niektórzy liderzy sygnalizowali konieczność naniesienia poprawek, tak by ułatwić instytucjom wypełnianie i późniejsze opracowywanie danych (cenne wskazówki od lidera województw pomorskiego i kujawsko - pomorskiego); przedstawiciele niektórych placówek skarżyli się na skomplikowaną formę ankiety, dużą ilość i szczegółowość pytań oraz długi czas, jaki trzeba poświęcić na jej wypełnienie (na podstawie raportów z województw małopolskiego i śląskiego);

- motywacja osób wypełniających ankietę – liderzy regionalni sygnalizowali czasem niestaranne wypełnianie zwracanych im ankiet, co stwierdzali chociażby na podstawie braku odpowiedzi na stosunkowo proste pytania, czy luki w danych teleadresowych.

Liderzy sygnalizowali, że niektóre ankietę nadeszły już po przekazaniu przez nich raportów wojewódzkich do Pogotowia „Niebieska Linia”. W kolejnych latach, poprzez nawiązanie kontaktu z placówkami z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym przed złożeniem raportów wojewódzkich, ten problem jest stosunkowo łatwy do wyeliminowania. Zebrane uwagi powinny pomóc w trafniejszej konstrukcji ankiety przesyłanej placówkom np. przez lepszy dobór wskaźników, czy uproszczenie niektórych pytań.

Koordynatorzy programu zauważyli istotną zależność pomiędzy lokalizacją siedziby lidera, a ilością ankiet zwrotnych. Więcej ankiet wracało z województwa, w którym ma swoją siedzibę lider. W tej sytuacji bardziej słusznym rozwiązaniem byłoby przyjęcie zasady: jeden lider – jedno województwo.

Szczególnie ciekawe są obserwacje liderów dotyczące reakcji placówek na realizowany projekt w części dotyczącej zbierania danych liczbowych. Pomimo opisywanych wcześniej trudności, z jakimi często wiązało się wypełnianie ankiet, ankietowani zgłaszali wielką potrzebę zbierania i aktualizowania wszelkich informacji, często także o charakterze czysto statystycznym, dostrzegając w tego typu działaniach szczególną szansę dla obszarów wiejskich (województwo lubelskie). Innych spostrzeżeń dokonał lider województw opolskiego i dolnośląskiego dostrzegając potrzebę organizowania spotkań, będących dla organizacji forum nawiązywania współpracy i wymiany doświadczeń: „(...) pomocne w pobudzeniu współpracy między organizacjami i instytucjami byłoby przeprowadzenie szkoleń (...), by umożliwić wzajemne poznanie się, wymianę informacji, doświadczeń i określenia możliwości i obszarów współpracy”. Jednak jak wynika z obserwacji liderów regionalnych - przedstawiciele wielu instytucji, organizacji pozarządowych wciąż jeszcze nie dostrzegają korzyści płynących z usprawnienia przepływu informacji, czy możliwości wymiany informacji i doświadczeń z innymi.

Lider woj. pomorskiego i warmińsko-mazurskiego zaobserwował, że pośród placówek objętych badaniami zdecydowaną przewagę stanowią placówki samorządowe, zaś w województwie pomorskim drugą w kolejności grupę stanowią organizacje pozarządowe. Na terenie woj. warmińsko-mazurskiego, znaczącym zapleczem pomocowym są w dużej mierze placówki leczenia uzależnień, komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dotyczy to także woj. pomorskiego, dolnośląskiego, lubelskiego, podlaskiego, łódzkiego, mazowieckiego, opolskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i zachodniopomorskiego.

W kilku województwach (świętokrzyskim, podkarpackim, pomorskim, warmińsko-mazurskim) została nawiązana owocna współpraca pomiędzy liderami a Urzędami Marszałkowskimi, których pracownicy włączyli się do pomocy np. przy organizowaniu seminariów i rozsyłania ankiet.

Baza danych zawierająca informacje o instytucjach pomocowych powstała jako pierwszy niezbędny element systemu i od chwili jej uruchomienia funkcjonując pod docelowym adresem <http://siec.niebieskalinia.pl/> (od połowy sierpnia 2006 roku) była używana przez liderów do gromadzenia danych z ankiet. We wcześniejszym okresie baza i obsługująca ją aplikacja napisana w technologii PHP była szczegółowo testowana przez informatyków, pracowników Pogotowia „Niebieska Linia” oraz przez liderów.

Część II

Aktywizacja organizacji pozarządowych z wybranego terenu przez Lidera Regionalnego

Zgodnie z przyjętym założeniem, w ramach projektu "Niebieska Sieć" liderzy projektu zostali zobowiązani do zorganizowania po jednym seminarium w każdym województwie. Seminaria oprócz ciekawej części merytorycznej przyniosły, wiele interesujących dyskusji, refleksji, wniosków i pomysłów na przyszłość.

W woj. dolnośląskim na zorganizowanym przez lidera reprezentującego Fundację "Non Licet" z Wrocławia seminarium, przedstawiciele biorących w nim udział organizacji dostrzegli wymierne korzyści z wspólnie wypracowanych rozwiązań i współpracy na płaszczyźnie wymiany informacji i doświadczeń. Podkreślali jednocześnie potrzebę szkoleń z zakresu przemocy, interwencji kryzysowej oraz budowania systemu współpracy. Podobnie było w woj. zachodniopomorskim i lubuskim, gdzie uczestnicy zorganizowanych w tych województwach seminariów, wyrażali chęć dalszej współpracy.

Zorganizowane w woj. mazowieckim i łódzkim przez lidera - przedstawiciela Instytutu Psychologii Zdrowia, Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia" - seminaria, podzielono na dwie części. Jedna z nich dotyczyła bezpośrednio omówienia projektu "Niebieska Sieć", zaś druga była formą interesującej dyskusji. W Warszawie uczestniczyli w niej dziennikarze, a celem było wypracowanie zasad współpracy mediów z osobami zajmującymi się pomaganiem osobom doświadczającym przemocy. Z kolei w Łodzi dyskusja dotyczyła wniosków z rocznej realizacji zapisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Relację z tego seminarium obszernie zaprezentowała Telewizja Regionalna.

W woj. śląskim i małopolskim liderowi regionalnemu (Stowarzyszenie Aktywne Kobiety z Sosnowca) udało się zainteresować projektem "Niebieska Sieć" zarówno lokalną telewizję, która wyemitowała wywiad z koordynatorem, jak i lokalną prasę, która zamieściła artykuł pt. "Tkają Niebieską Sieć", informujący o inicjatywie (załącznik nr 4). Także w województwach zachodniopomorskim i lubuskim w seminariach uczestniczyli przedstawiciele mediów: radia "Zachód", telewizji TVN 24 oraz Gazety Lubuskiej, która zamieściła artykuł pt. „Sieć na przemoc” (artykuł w załączniku nr 5). Większość liderów była bardzo usatysfakcjonowana kontaktami z mediami, dzięki czemu idea projektu znalazła szerokie grono odbiorców.

Również zdaniem lidera z Centrum Interwencji Kryzysowej PCK w Gdańsku, zorganizowane przez niego seminaria w Gdańsku i w Olsztynie spotkały się z wielkim zainteresowaniem. Oprócz kwestii poruszanych na wspomnianych wyżej spotkaniach, na tym seminarium zgłoszono potrzebę stworzenia wizerunku „Niebieskiej Sieci”, który dobrze kojarzony może być gwarantem skuteczności działań w zespołach interdyscyplinarnych. W woj. pomorskim dostrzeżono także istotne braki w ofercie pomocy skierowanej do dzieci i młodzieży doświadczającej i stosującej przemoc. Dane z ankiet we wszystkich województwach pokazują niepokojąco małą ilość placówek i ofertę pomocy adresowaną wyłącznie do dzieci i młodzieży.

Liderowi z woj. lubelskiego i podlaskiego (Ośrodek dla Ofiar Przemocy w Rodzinie/ Fundacja SOS z Lublina) po seminariach nasunęły się wnioski dotyczące skrajnych zjawisk. Lublin i woj. lubelskie postrzega jako prężnie działające i ambitne środowisko sprzyjające rozwojowi istniejących i powstawaniu nowych placówek. Natomiast w woj. podlaskim jest

bardzo mało placówek pomagających ofiarom przemocy, w dodatku ich przedstawiciele nie wykazywali inicjatywy i chęci do współpracy.

Warta uwagi jest frekwencja na seminariach w woj. świętokrzyskim i podkarpackim - odpowiednio 240 i około 120 osób. Według lidera ze Stowarzyszenia Opieki nad Dziećmi „Oratorium” im. Ks. Bronisława Markiewicza w Stalowej Woli: "pokazuje to wielkie zapotrzebowanie na wiedzę i umiejętności pracy związanej z pomocą osobom doświadczającym przemocy domowej". Należy także zauważyć świetną współpracę i zaangażowanie przy organizacji seminariów dwóch Urzędów Marszałkowskich. Urząd Marszałkowski w Rzeszowie zaangażował się także finansowo w zakup ulotek, plakatów i książek dla uczestników seminarium.

Niestety w niektórych województwach liderzy napotkali na problemy przy organizowaniu seminariów. Taka sytuacja miała na przykład miejsce w woj. podlaskim, gdzie liderowi nie udało się nawiązać kontaktu z osobą bądź instytucją zainteresowaną pomocą w organizacji seminarium. W związku z tym, dwa seminaria odbyły się w Lublinie, co zmniejszyło liczbę potencjalnych odbiorców seminarium.

Część III

Monitorowanie działań wszystkich organizacji przeciwdziałających przemocy w rodzinie w Polsce, ich oferty oraz programów działania

Placówki udzielające pomocy ofiarom przemocy domowej

Po zakończeniu aktualizacji danych przez liderów wojewódzkich, w bazie teleadresowej *Niebieska Sieć* znajdują się **2083 placówki** mające oferty pomocy dla ofiar lub sprawców przemocy. W podziale na poszczególne województwa przedstawia się to następująco:

Tabela 1. Liczba placówek w bazie teleadresowej *Niebieskiej Sieci* w poszczególnych województwach

l.p.	Województwo	liczba placówek
1	dolnośląskie	215
2	kujawsko-pomorskie	112
3	lubelskie	132
4	lubuskie	66
5	łódzkie	129
6	małopolskie	99
7	mazowieckie	257
8	opolskie	52
9	podkarpackie	113
10	podlaskie	48
11	pomorskie	172
12	śląskie	195
13	świętokrzyskie	140
14	warmińsko-mazurskie	102
15	wielkopolskie	161
16	zachodniopomorskie	90
	OGÓŁEM	2083

Zebrane w ramach projektu „*Niebieska Sieć*” dane, można porównać z najbardziej obszernym, ogólnopolskim zbiorem danych o organizacjach pozarządowych i instytucjach w kraju, czyli bazą administrowaną przez Stowarzyszenie Klon/Jawor, dostępną pod adresem: <http://bazy.ngo.pl>. W tej bazie znajdują się dane o polskich organizacjach pozarządowych i inicjatywach obywatelskich oraz różnego rodzaju instytucjach szczebla rządowego i samorządowego. Oprócz danych adresowych gromadzone są w niej informacje m.in. na temat historii, misji, prowadzonych działaniach, strukturze organizacyjnej, składzie

osobowym itp. Dane pochodzą zarówno bezpośrednio od organizacji i instytucji, jak i z innych zbiorów danych (np. KRS, REGON), z prasy, internetu. W bazie <http://bazy.ngo.pl/> znajdują się informacje na temat 98. 785 różnych organizacji i instytucji. Wśród nich 17. 520 działa na polu pomocy społecznej (podając taki klucz wyszukiwania, baza podaje dane, dotyczące zarówno organizacji pozarządowych jak i instytucji rządowych i samorządowych), z czego w 1. 044 przypadkach adresatem działań są *ofiary przemocy, przestępstw, osoby w kryzysie* i co, w podziale na poszczególne województwa, przedstawia się to następująco:

- 1) dolnośląskie – 580 podmiotów;
- 2) kujawsko – pomorskie – 12 podmiotów,
- 3) lubelskie – 23 podmioty,
- 4) lubuskie – 3 podmioty,
- 5) łódzkie - 35 podmiotów,
- 6) małopolskie - 14 podmiotów,
- 7) mazowieckie - 200 podmiotów,
- 8) opolskie - 9 podmiotów,
- 9) podkarpackie - 22 podmioty,
- 10) podlaskie – 17 podmiotów,
- 11) pomorskie – 27 podmiotów,
- 12) śląskie – 27 podmiotów,
- 13) świętokrzyskie – 11 podmiotów,
- 14) warmińsko – mazurskie – 28 podmiotów,
- 15) wielkopolskie – 33 podmioty,
- 16) zachodniopomorskie - 13 podmiotów.

Porównanie znajdujących się w bazie „*Niebieska Sieć*” rekordów z danymi z bazy ngo.pl pokazuje, że niezależnie od wszystkich, omówionych w pierwszej części niniejszego raportu problemów na jakie skarżyli się liderzy wojewódzcy, tylko w jednym województwie (tj. w woj. dolnośląskim) w bazie „*Niebieska Sieć*” zidentyfikowanych jest mniej podmiotów, których adresatem działań są ofiary przemocy domowej (przy czym w bazie ngo.pl ofiary przemocy domowej nie są wyodrębnione jako osobna grupa klientów i występują łącznie z ofiarami przestępstw oraz osobami w kryzysie). Prawdopodobnie, przyczyną opisanej wyżej sytuacji jest to, że pomimo wielu lat zbierania danych z bardzo wielu źródeł, baza ngo.pl nadal w dużym stopniu niekompletna i tylko w pewnym stopniu odzwierciedla istniejącą w tym zakresie sytuację. Z kolei w przypadku podmiotów zarejestrowanych w tej bazie, nie można wykluczyć, że część instytucji i organizacji zajmujących się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, zgłaszając swoje dane do tej bazy nie wskazuje ich jako swojego głównego klienta i tym samym nie identyfikuje się za pomocą adresowanych do nich działań. W rezultacie, osoby zainteresowane znalezieniem podmiotów adresujących swoją działalność do ofiar przemocy domowej, nie mogą ich znaleźć poprzez przeszukanie tej bazy.

Z kolei w bazie „*Niebieska Sieć*”, pomimo podejmowanych działań mających na celu zainteresowanie współpracą jak największą liczbę organizacji pozarządowych, nadal najwięcej jest zarejestrowanych placówek państwowych i samorządowych:

Tabela 2. Status organizacji znajdujących się w bazie teleadresowej *Niebieskiej Sieci*

organizacje	pozarządowe	państwowe	prywatne	samorządowe	inne
dolnośląskie	30	97	3	65	18
kujawsko-pomorskie	25	50	0	42	6
lubelskie	20	38	0	43	5
lubuskie	17	22	0	29	b.d.
łódzkie	34	57	2	35	4
małopolskie	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
mazowieckie	79	107	2	93	16
opolskie	9	25	0	18	1
podkarpackie	14	49	0	46	9
podlaskie	8	21	2	12	3
pomorskie	17	4	3	56	3
śląskie	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
świętokrzyskie	16	60	0	64	0
warmińsko-mazurskie	7	2	2	50	0
wielkopolskie	27	84	1	50	8
zachodniopomorskie	15	41	3	31	1
OGÓŁEM	318	657	18	634	71

Dane te można odnieść do wyników badań: *Kondycja sektora organizacji pozarządowych w Polsce w 2004 roku*, które zostały przeprowadzone przez Stowarzyszenie Klon/Jawor, na reprezentatywnej próbie 950 stowarzyszeń i fundacji. Z tego badania przeprowadzonego na podstawie danych z rejestru REGON wynika, że według stanu na kwiecień 2004 roku, w Polsce było zarejestrowanych ponad 45000 stowarzyszeń i ponad 7000 fundacji. "Usługi socjalne i pomoc społeczna" wskazywało 10% organizacji (najwięcej organizacji, tzn. 38,6%, jako najważniejsze pole swoich działań wskazało obszar "sportu, turystyki, rekreacji i hobby"). Województwa, w których liczba zarejestrowanych organizacji w stosunku do liczby mieszkańców była największa, to: województwo mazowieckie, województwo pomorskie i dolnośląskie, zaś najmniej zarejestrowanych organizacji było w województwie świętokrzyskim i opolskim. Niemal co druga zarejestrowana organizacja miała siedzibę w dużym mieście (byłym lub obecnym mieście wojewódzkim).

W przeciwieństwie do organizacji pozarządowych, placówki rządowe i samorządowe są łatwe do zidentyfikowania w oparciu o dostępne źródła (np. strony internetowe instytucji państwowych, regionalnych centrów polityki społecznej). Poniższe tabele zawierają dane odnoszące się do liczby różnych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy

w rodzinie z podziałem na województwa. Informacje pochodzą ze ogólnodostępnych źródeł, innych niż baza teleadresowa *Niebieskiej Sieci*.

Tabela 3. Ośrodki Pomocy Społecznej

l.p.	województwo	liczba placówek
1	dolnośląskie	183
2	kujawsko-pomorskie	148
3	lubelskie	209
4	lubuskie	83
5	łódzkie	182
6	małopolskie	184
7	mazowieckie	348
8	opolskie	73
9	podkarpackie	162
10	podlaskie	116
11	pomorskie	129
12	śląskie	191
13	świętokrzyskie	108
14	warmińsko-mazurskie	116
15	wielkopolskie	226
16	zachodniopomorskie	118
	OGÓŁEM	2576

(źródło: ngo.pl)

Tabela 4. Placówki leczenia uzależnienia od alkoholu

l.p.	Województwo	Liczba placówek (łącznie)	w tym oddziały całodobowe	w tym oddziały dzienne
1	dolnośląskie	25	7	2
2	kujawsko-pomorskie	19	3	1
3	lubelskie	25	8	2
4	lubuskie	18	2	2
5	łódzkie	27	4	2
6	małopolskie	38	5	2
7	mazowieckie	72	8	7
8	opolskie	15	2	0
9	podkarpackie	23	5	1
10	podlaskie	17	3	4
11	pomorskie	23	2	4
12	śląskie	41	5	8
13	świętokrzyskie	17	1	2
14	warmińsko-mazurskie	18	6	0
15	wielkopolskie	33	7	2
16	zachodniopomorskie	16	3	3
	OGÓŁEM	427	71	42

(źródło: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)

Tabela 5. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne

l.p.	województwo	liczba placówek
1	dolnośląskie	47
2	kujawsko-pomorskie	27
3	lubelskie	38
4	lubuskie	21
5	łódzkie	36
6	małopolskie	45
7	mazowieckie	79
8	opolskie	15
9	podkarpackie	28
10	podlaskie	22
11	pomorskie	27
12	śląskie	50
13	świętokrzyskie	18
14	warmińsko-mazurskie	25
15	wielkopolskie	51
16	zachodniopomorskie	28
	OGÓŁEM	557

(źródło: Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej)

Tabela 6. Powiatowe centra pomocy rodzinie

l.p.	Województwo	liczba placówek
1	Dolnośląskie	26
2	kujawsko-pomorskie	19
3	Lubelskie	21
4	Lubuskie	12
5	Łódzkie	20
6	Małopolskie	19
7	Mazowieckie	39
8	Opolskie	11
9	Podkarpackie	21
10	Podlaskie	14
11	Pomorskie	17
12	Śląskie	17
13	Świętokrzyskie	13
14	warmińsko-mazurskie	19
15	Wielkopolskie	31
16	Zachodniopomorskie	18
	OGÓŁEM	317

(źródło: ngo.pl)

Tabela 7. Ośrodki interwencji kryzysowej

l.p.	Województwo	liczba placówek
1	Dolnośląskie	4
2	kujawsko-pomorskie	3
3	Lubelskie	4
4	Lubuskie	1
5	Łódzkie	3
6	Małopolskie	6
7	Mazowieckie	5
8	Opolskie	3
9	Podkarpackie	1
10	Podlaskie	1
11	Pomorskie	4
12	Śląskie	10
13	Świętokrzyskie	2
14	warmińsko-mazurskie	1
15	Wielkopolskie	8
16	Zachodniopomorskie	4
	OGÓŁEM	60

źródło: www.interwencjakryzysowa.pl

Poniższa tabela została opracowana na podstawie bazy *Niebieska sieć*, do której zostały dołączone rekordy bazy Ogólnopolskiego Porozumienia Osób, Organizacji i Instytucji Pomagających Ofiarom Przemocy w Rodzinie *Niebieska Linia*. Przedstawia informacje na temat zasięgu działania placówek opracowane w oparciu o zaktualizowane w ramach projektu *Niebieska Sieć* dane. Z tym, że analizując zamieszczone dalej informacje statystyczne, należy pamiętać, że dane te nie są reprezentatywne, nie tylko dlatego że udział w tym projekcie zgłosiła tylko część organizacji i instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy ofiarom przemocy domowej - nie bez znaczenia jest również to, że wiele z tych organizacji nie odpowiedziało na wszystkie pytania ankiety, pozostawiając puste pola.

Tabela 8. Zasięg działania placówek

	województwo	Liczba placówek, od których pochodzą dane	Liczba placówek o zasięgu wojewódzkim	Liczba placówek o zasięgu powiatowym	Liczba placówek o zasięgu gminnym	Liczba placówek o zasięgu miejskim
1	dolnośląskie	144	20	53	44	27
2	kujawsko-pomorskie	67	13	17	25	12
3	lubelskie	113	13	22	31	47
4	lubuskie	47	14	14	8	11
5	łódzkie	89	14	26	22	27
6	małopolskie	63	6	11	32	14
7	mazowieckie	192	19	39	74	60
8	opolskie	41	3	17	13	8
9	podkarpackie	90	9	29	27	25
10	podlaskie	32	6	11	5	10
11	pomorskie	60	12	17	16	15
12	śląskie	115	16	28	33	38
13	świętokrzyskie	122	15	35	46	26
14	warmińsko-mazurskie	65	5	22	29	9
15	wielkopolskie	101	14	34	31	22
16	zachodniopomorskie	62	7	22	18	15
	OGÓŁEM	1403	186	397	454	366

Natomiast wszystkie pozostałe, poniżej przedstawione dane, dotyczą tylko tych placówek które wypełniły ankiety, przeprowadzone w ramach projektu *Niebieska Sieć*.

Tabela 9. Dostępność placówek (odpłatność, pobyt całodobowy)

l.p.	województwo	liczba placówek, gdzie wymagana jest odpłatność za wizytę (np. za jednorazową konsultację)	liczba placówek udzielających całodobowego wsparcia	liczba placówek udzielających całodobowego wsparcia z odpłatnością za pobyt
1	dolnośląskie	2	5	3
2	kujawsko-pomorskie	0	4	0
3	lubelskie	2	6	0
4	lubuskie	0	6	2
5	łódzkie	0	4	2
6	małopolskie	0	3	0
7	mazowieckie	1	6	1
8	opolskie	0	1	0
9	podkarpackie	2	35	3
10	podlaskie	0	4	0
11	pomorskie	3	14	3
12	śląskie	1	9	3
13	świętokrzyskie	2	35	3
14	warmińsko-mazurskie	0	9	3
15	wielkopolskie	0	16	4
16	zachodniopomorskie	0	8	2
	OGÓŁEM	13	165	29

Tabela 10. Dostępność placówek (rejonizacja, skierowanie, dostępność dla osób niepełnosprawnych)

l.p.	Województwo	liczba placówek, gdzie przestrzegana jest rejonizacja	liczba placówek, gdzie wymagane jest skierowanie	liczba placówek dostępnych dla osób niepełnosprawnych
1	Dolnośląskie	5	7	4
2	kujawsko-pomorskie	4	5	0
3	Lubelskie	19	4	2
4	Lubuskie	3	2	4
5	Łódzkie	7	1	14
6	Małopolskie	7	3	3
7	Mazowieckie	11	9	13
8	Opolskie	0	3	2
9	Podkarpackie	23	7	11
10	Podlaskie	1	4	1
11	Pomorskie	20	7	45
12	Śląskie	13	10	4
13	Świętokrzyskie	23	7	11
14	warmińsko-mazurskie	22	1	6
15	Wielkopolskie	3	4	0
16	Zachodniopomorskie	2	1	6
	OGÓŁEM	163	75	126

Zebrane w ramach projektu „Niebieska Sieć” dane na temat liczby klientów przedstawiają się następująco:

Tabela 11. Całkowita liczba klientów

l.p.	województwo	liczba placówek z których pochodzą dane	liczba klientów przyjętych w placówkach w 2005
1	dolnośląskie	7	2866
2	kujawsko-pomorskie	bd	bd
3	lubelskie	12	1 022
4	lubuskie	7	7 536
5	łódzkie	7	178
6	małopolskie	5	1 954
7	mazowieckie	17	4 534
8	opolskie	2	87
9	podkarpackie	22	2 826
10	podlaskie	1	bd
11	pomorskie	bd	20 390
12	śląskie	13	50 439
13	świętokrzyskie	44	27 429
14	warmińsko-mazurskie	bd	11 131
15	wielkopolskie	bd	bd
16	zachodniopomorskie	9	4 703
	OGÓŁEM		135 095

Duże rozbieżności pomiędzy liczbami klientów placówek dla poszczególnych województw tłumaczyć można faktem, że odpowiednie statystyki prowadzi jedynie część ankietowanych placówek. Należy przypuszczać, że w kolejnych latach statystyki te będą bardziej porównywalne.

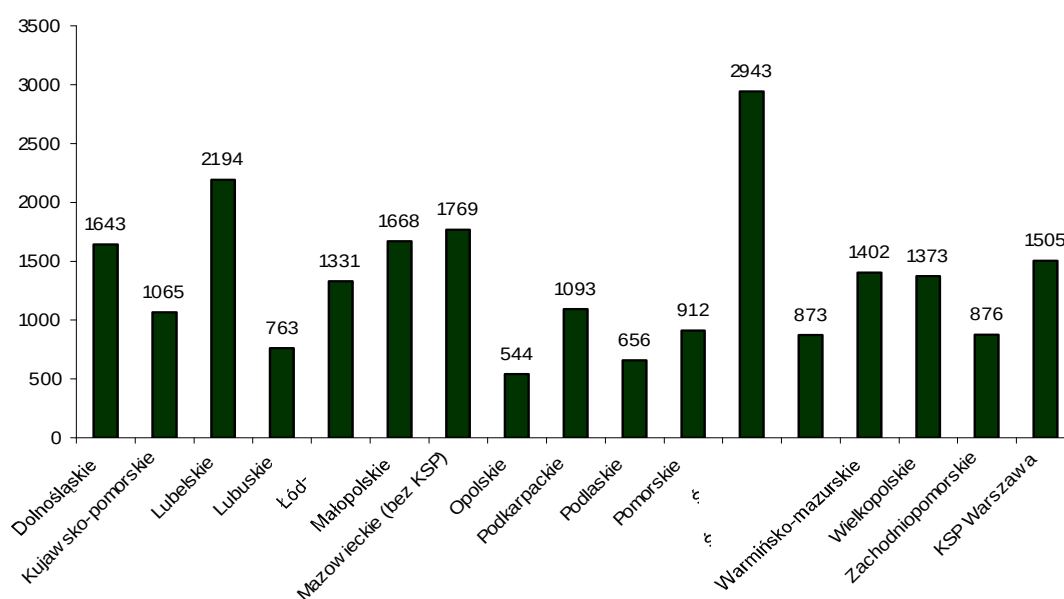
Zebrane w ankietach dane na temat adresatów podjętych działań, tzn. ofiar, świadków oraz sprawców aktów przemocy domowej są fragmentaryczne, o bardzo dużym zróżnicowaniu w podziale na poszczególne województwa i tym samym nie nadające się do sporządzenia na ich podstawie tabelarycznych zestawień.

Trudno je również odnieść do innych, dostępnych danych, ponieważ z uwagi na naturę samego zjawiska, nie ma wiarygodnych informacji statystycznych na jego temat. Dotyczy to również informacji na temat osób, którym udzielana jest pomoc, bądź wobec których podejmowane są działania w związku z przemocą domową. W tej sytuacji, wobec braku danych na ten temat, w zależności od intencji, zjawisko jest marginalizowane poprzez

przycacanie danych policyjnych (czy sądowych) lub przedstawiane jako powszechne (w tym przypadku, szacując na podstawie badań).

Z danych z rocznika statystycznego wynika, że w 2004 roku skazano z art. 207 Kodeksu karnego, czyli za znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną 17 158 osób (w tym 16 735 mężczyzn). Z kolei policja w swoich danych w tym samym, czyli 2004 roku, za znęcanie się nad rodziną w poszczególnych województwach odnotowała:

Wykres 1. – Liczba osób odnotowanych w 2004 roku przez policję za znęcanie się nad rodziną

(http://www.monitoring.rownystatus.gov.pl/rskim/index/chapter_0012/chapter_12.2.html)

Porównując ww. dane z danymi zebranymi w ramach projektu „Niebieska Sieć” i widać pewną korelację – najprawdopodobniej wynika to nie z natężenia samego zjawiska, ale z dostrzegania tego problemu przez odpowiednie służby czy bardziej rozbudowaną infrastrukturę społeczną.

O tym, że jest to wierzchołek góry lodowej świadczy chociażby odpowiedź na powtarzane od wielu lat w badaniach CBOS - u pytanie: *Czy zna Pan(i) osobiście lub z widzenia kobiety, które podczas konfliktów małżeńskich bywają bite przez męża?* – w styczniu 2005 roku twierdząco odpowiedziało 41% kobiet i 31% mężczyzn.

Na podstawie zebranych w ramach projektu „Niebieska Sieć” ankiet trudno o jakiegokolwiek uogólnienia, jeżeli chodzi o dane na temat procentowego podziału według wieku zarówno ofiar, jak i sprawców i świadków. Przede wszystkim dlatego, że na te pytania odpowiedź udzieliły tylko nieliczne podmioty i tym samym zebrane dane są bardzo mało reprezentatywne. Przy czym widoczne jest, że na odpowiedź wyraźnie rzutował charakter

prowadzonej przez daną placówkę działalności (np. praca z nieletnimi wymaga znacznie większej sprawozdawczości, dzięki czemu gromadzone są w takich placówkach dane umożliwiające odpowiedź na tak szczegółowe pytania). Dodatkowo, z nadesłanych przez liderów regionalnych sprawozdań wynika, że nawet w tych placówkach, w których zbierane są tego typu dane na temat ofiar, równolegle nie są zbierane dane na temat świadków czy sprawców przemocy domowej. Istnieje też możliwość, że dodatkową trudność w udzieleniu odpowiedzi na to pytanie sprawiło sformułowanie: *którym została udzielona pomoc* – i nawet jeżeli ankietowane placówki posiadały wiedzę na temat wieku świadków czy sprawców przemocy domowej, nie podawały tych danych, bo nie udzielono im żadnej pomocy.

Organizacyjne zasoby podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

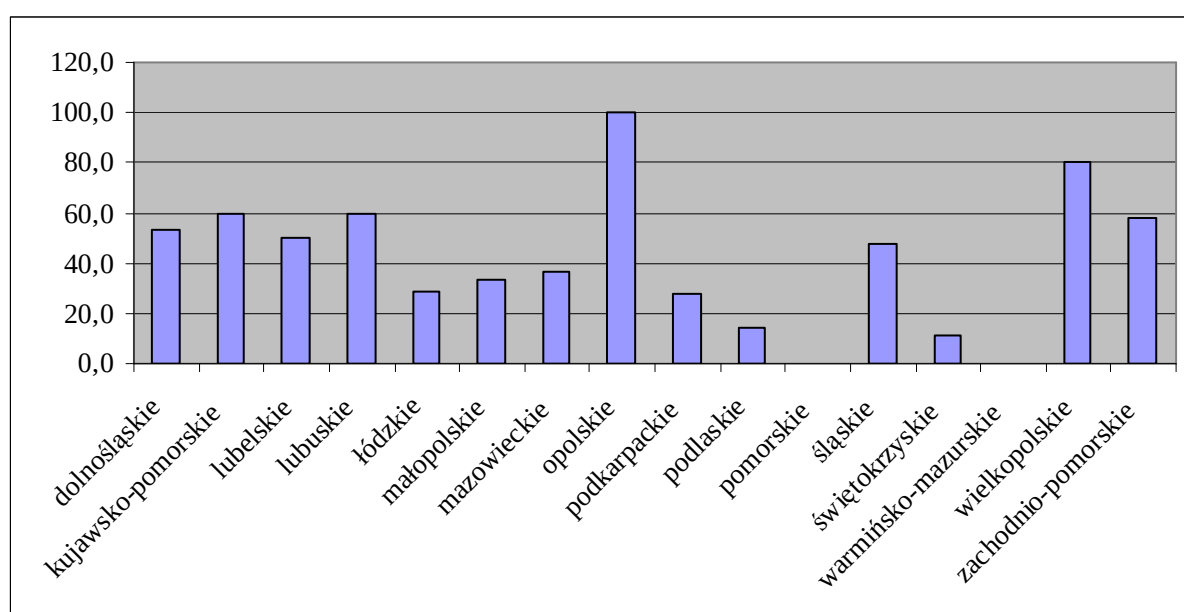
Personel

Dane na temat personelu były zbierane w ramach projektu Niebieska Sieć tylko w bardzo ograniczonym zakresie (tzn. dotyczyły tylko ich przygotowania zawodowego. Dodatkowo, zróżnicowany sposób zaprezentowania tych danych przez poszczególnych liderów utrudnia zbiorcze przedstawienie tych danych – np. w pytaniu o średnią liczbę pracowników (tzn. prawników, pedagogów, psychologów, lekarzy i pracowników socjalnych) przypadających na jedną placówkę w części ankiet dane dotyczą ww. liczby przypadającej na wszystkie znajdujące się w bazie instytucje i organizacje, a w części przypadków tylko na te, w których takie osoby są zatrudniane. Z kolei w pytaniu o wolontariuszy część organizacji podała dane na temat stażystów.

Tym samym, z ww. powodów oraz niewielkiej liczby podmiotów, które udzieliły odpowiedzi na pytania z tego segmentu ankiety, dane z *Niebieskiej Linii*, nie można porównać z danymi na temat zatrudnionego w NGO-ach personelu, zebranych w badaniu *Kondycja sektora organizacji pozarządowych w Polsce w 2004 roku*. Zgodnie z tym ostatnim badaniem 2/3 organizacji nie zatrudniało stałego, płatnego personelu. Łączną wielkość zatrudnienia w organizacjach została oszacowana na niecałe 64 tys. pełnych etatów, łączną liczbę członków organizacji w Polsce w 2004 roku na ok. 8 mln, a łączną liczbę wolontariuszy wspierających w 2004 roku pracę organizacji (i nie będących jej członkami) na ok. 1 mln osób. Osoby pracujące na rzecz organizacji były dobrze wykształcone - wyższe wykształcenie miała ponad połowa członków zarządów (61%) i płatnych pracowników (59%) organizacji.

W zebranych obecnie ankietach Niebieskiej Sieci odnotowano 127 instytucji i organizacji w których udzielana jest pomoc prawnika. Ww. dane w formie wykresu przedstawiają się następująco:

Wykres 2. Placówki, w których ofiarom przemocy domowej udzielana jest pomoc prawnika (%)

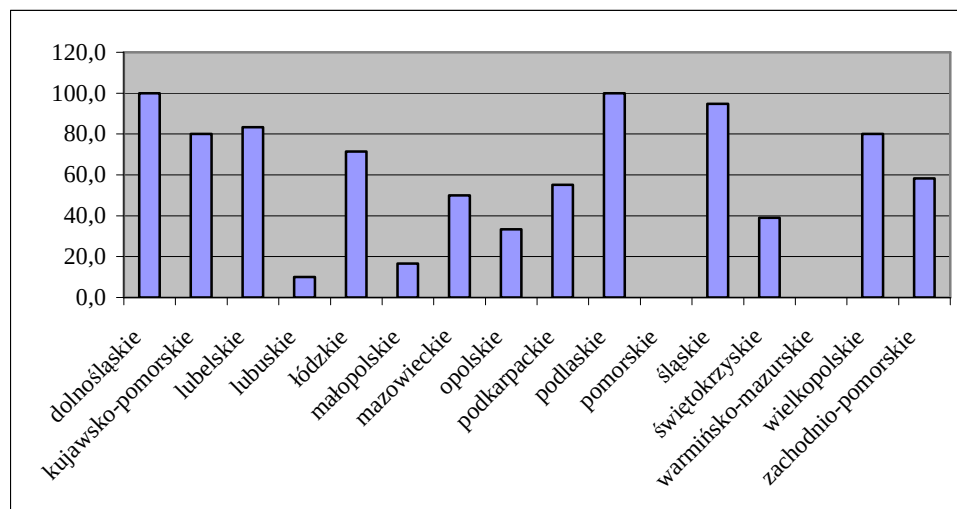
Z kolei po wpisaniu w wyszukiwarce dostępnej pod adresem: (<http://bazy.ngo.pl/>) słowa-klucza w rubryce „forma pomocy” *profesjonalne porady prawne*, po wpisaniu dodatkowo w rubryce „klient” ofiary przemocy, przestępstw, osoby w kryzysie, w podziale na poszczególne województwa otrzymuje się następujące dane, poniżej zestawione z danymi zebranymi przez Niebieską Linie (NL) liczbę rekordów)

- 1) dolnośląskie –297 podmiotów
- 2) kujawsko – pomorskie –7 podmiotów,
- 3) lubelskie – 9 podmiotów, -
- 4) lubuskie – 1 podmiot
- 5) łódzkie – 13 podmiotów,
- 6) małopolskie – 7 podmiotów,
- 7) mazowieckie – 107 podmiotów,
- 8) opolskie – 3 podmioty,
- 9) podkarpackie - 11 podmiotów,
- 10) podlaskie – 6 podmiotów,
- 11) pomorskie – 17 podmiotów,
- 12) śląskie – 11 podmiotów,
- 13) świętokrzyskie – 3 podmioty,
- 14) warmińsko – mazurskie – 9 podmiotów,
- 15) wielkopolskie – 17 podmiotów,
- 16) zachodniopomorskie - 5 podmiotów

Razem 523 podmioty.

Analogicznie jak w poprzednim punkcie, zebrane w ankietach Niebieskiej Linii dane na temat 182 instytucji i organizacji w których udzielana jest pomoc psychologa, w formie wykresu przedstawiają się następująco:

Wykres 3. – Placówki, w których ofiarom przemocy domowej udzielana jest pomoc psychologa (%)

Natomiast po wpisaniu w bazie (<http://bazy.ngo.pl/>) po wpisaniu w wyszukiwarce słowa-klucza w rubryce „forma pomocy” *profesjonalna pomoc psychologiczna* (w nawiasie dane po wpisaniu dodatkowo w rubryce „klient” ofiary przemocy, przestępstw, osoby w kryzysie), w podziale na poszczególne województwa otrzymuje się następującą liczbę rekordów):

- 1) dolnośląskie – 218 podmiotów;
- 2) kujawsko – pomorskie – 7 podmiotów,
- 3) lubelskie – 11 podmiotów,
- 4) lubuskie – 1 podmiot,
- 5) łódzkie – 15 podmiotów,
- 6) małopolskie – 6 podmiotów,
- 7) mazowieckie – 117 podmiotów,
- 8) opolskie – 6 podmiotów,
- 9) podkarpackie - 33 podmioty,
- 10) podlaskie – 6 podmiotów,
- 11) pomorskie – 13 podmiotów,

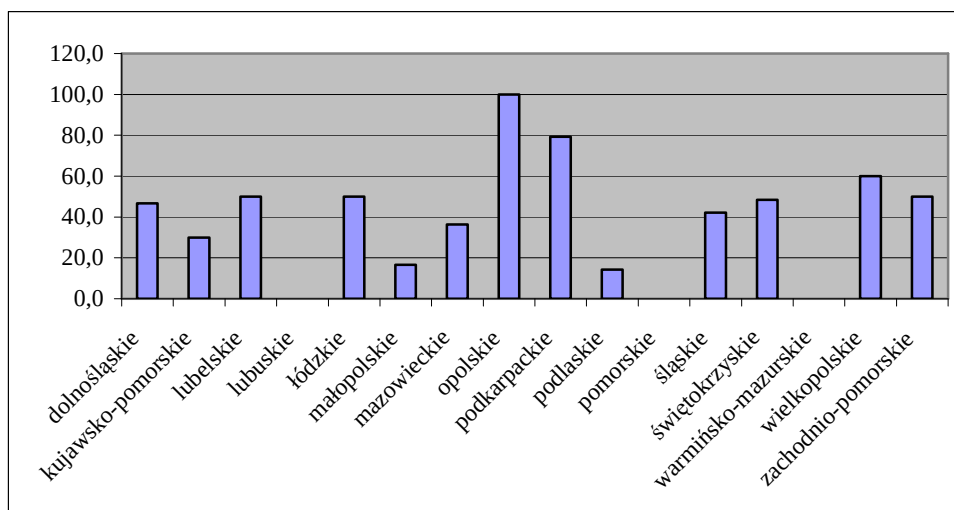
- 12) śląskie – 13 podmiotów,
- 13) świętokrzyskie – 12 podmiotów,
- 14) warmińsko – mazurskie – 7 podmiotów,
- 15) wielkopolskie – 17 podmiotów,
- 16) zachodniopomorskie - 10 podmiotów

Razem 452 podmioty.

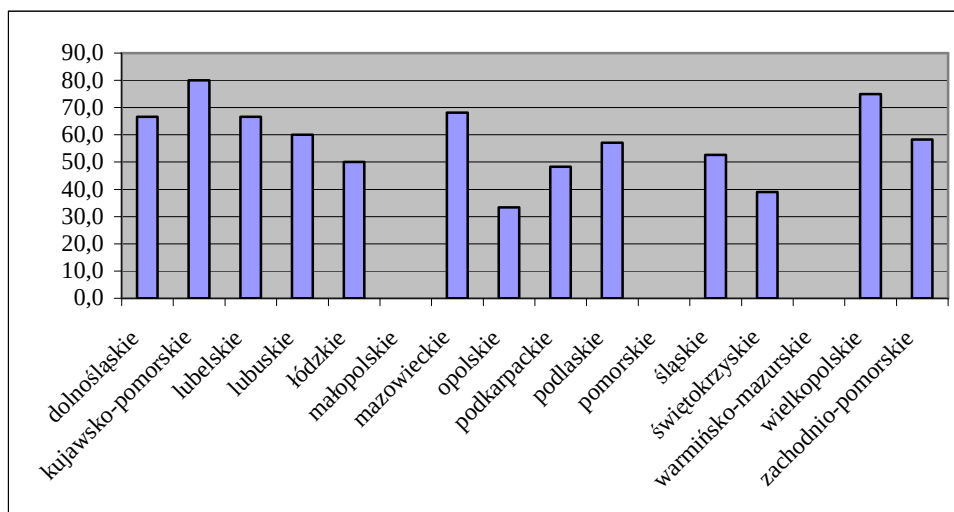
Z uwagi na przyjęte kryteria wyszukiwania w bazie <http://bazy.ngo.pl/> nie można wyodrębnić podmiotów w których jest udzielana pomoc przez pracownika socjalnego, pedagoga i lekarza. Również przeszukanie tej bazy poprzez wpisanie w rubryce „forma pomocy” *ośrodek interwencji kryzysowej/hostel* nie daje nawet przybliżonego obrazu ilości tego typu placówek, w których jest udzielana pomoc ofiarom przemocy domowej, ponieważ są tu również uwzględnione placówki udzielające pomocy np. osobom bezdomnym czy niepełnosprawnym.

Dane zebrane na ten temat w ankiecie Niebieskiej Linii przedstawiają się następująco:

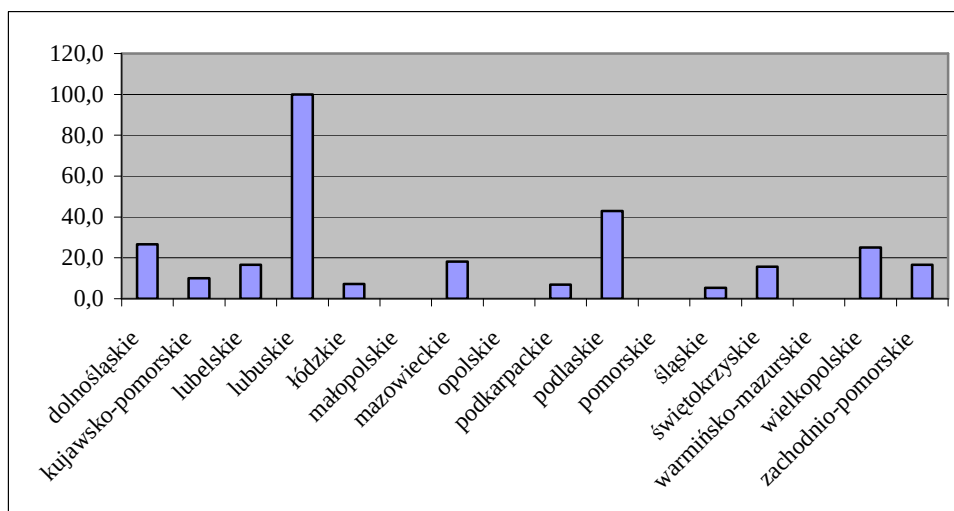
Wykres 4 – Placówki, w których ofiarom przemocy domowej udzielana jest pomoc pracownika socjalnego (%)

Wykres 5 – Placówki, w których ofiarom przemocy domowej udzielana jest pomoc pedagoga (%)

Wykres 6 – Placówki, w których ofiarom przemocy domowej udzielana jest pomoc lekarza (%)

Analizując powyższe dane trzeba pamiętać o tym, że odnoszą się tylko do tych placówek, które udzieliły odpowiedzi na pytania ankiety *Niebieskiej Linii*, które odnosiły się do przygotowania zawodowego zatrudnionego w tych placówkach personelu. Tym niemniej zwraca uwagę stosunkowo wysoki procent placówek, w których udzielana jest pomoc prawnika, przy jednocześnie niskim procencie placówek w których na miejscu udzielana jest pomoc lekarska.

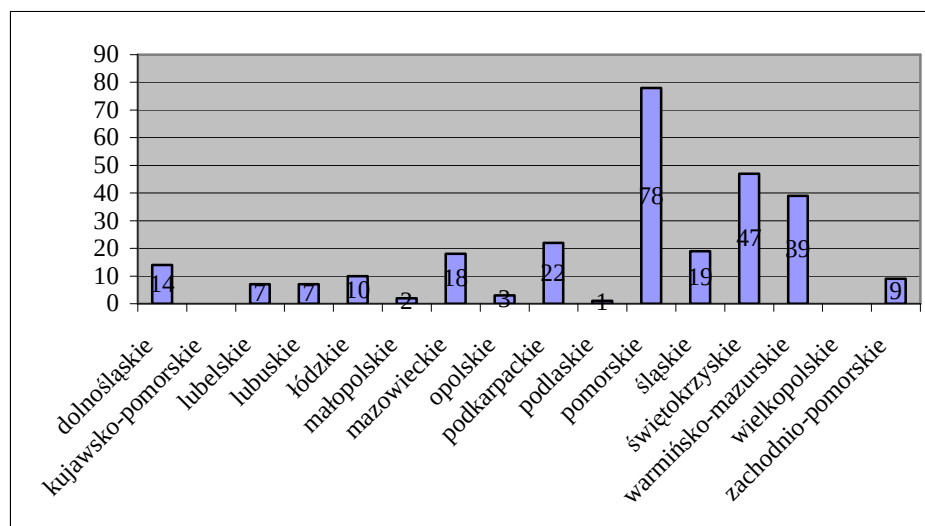
Zasoby lokalowe:

W badaniu Niebieskiej Linii zbierane były informacje na temat powierzchni użytkowanego lokalu. Trudno je jednak uogólniać nie tylko z tego powodu, że w zbyt dużej ilości ankiet respondenci nie udzielili odpowiedzi na to pytanie. Dane na temat nie nadają się również do zbiorczego przedstawienia, z uwagi na zbyt duże dysproporcje pomiędzy poszczególnymi placówkami. Przede wszystkim duże placówki rządowe lub samorządowe udzielając odpowiedzi na to pytanie podawały całkowity metraż użytkowanych przez siebie nieruchomości. Pomijając fakt, że nie jest to równoznaczne z tym, że cała prowadzona przez nich działalność jest skoncentrowana tylko na pomaganiu ofiarom przemocy domowej, jakiegokolwiek porównywanie tego typu placówek z organizacjami pozarządowymi, zwłaszcza tymi które nie prowadzą całodobowej działalności nie ma najmniejszego sensu.

Z kolei odpowiedzi na pytanie o liczbę przypadających na placówkę komputerów oraz liczbę placówek ze stałym dostępem do Internetu pokrywa się z wynikami badań *Kondycja sektora organizacji pozarządowych w Polsce w 2004 roku*. Z ww. badań wynika, że 2/3 organizacji używało w swojej pracy komputera, z czego połowa korzystała więcej niż z jednego komputera. Przedstawiciele niemal 4/5 organizacji zadeklarowali, że korzystają z Internetu w sprawach związanych z organizacjami (w siedzibie lub poza nią), przy czym co drugi robił to co najmniej kilka razy w tygodniu.

Również z ankiet zebranych w ramach projektu Niebieska Sieć wynika, że stosunkowo duża liczba placówek dysponuje więcej niż jednym komputerem - w zależności od województwa, średnia ilość przypadających na placówek komputerów najczęściej mieściła się w przedziale 4-5. Cały czas rośnie również liczba placówek posiadających stały dostęp do Internetu – w chwili obecnej, brak dostępu do sieci najczęściej wynika z braku możliwości podłączenia stałego łącza i w miarę jak poszerza się możliwość jego zainstalowania sukcesywnie też rośnie liczba podłączonych do sieci placówek.

Wykres 7 - Liczba placówek, w których jest stały dostęp do Internetu

Spis tabel i wykresów w tekście:

1. Tabela 1. Liczba placówek w bazie teleadresowej *Niebieskiej Sieci* w poszczególnych województwach
2. Tabela 2. Status organizacji znajdujących się w bazie teleadresowej *Niebieskiej Sieci*
3. Tabela 3. Ośrodki Pomocy Społecznej ((źródło: www.ngo.pl)
4. Tabela 4. Placówki leczenia uzależnienia od alkoholu (źródło: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)
5. Tabela 5. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne (źródło: Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej)
6. Tabela 6. Powiatowe centra pomocy rodzinie (źródło: www.ngo.pl)
7. Tabela 7. Ośrodki interwencji kryzysowej (źródło: www.interwencjakryzysowa.pl)
8. Tabela 8. Zasięg działania placówek
9. Tabela 9. Dostępność placówek (odpłatność, pobyt całodobowy)
10. Tabela 10. Dostępność placówek (rejonizacja, skierowanie, dostępność dla osób niepełnosprawnych)
11. Tabela 11. Całkowita liczba klientów
12. Tabela 12. Liczba osób odnotowanych w 2004 roku przez policję za znęcanie się nad rodziną
13. Wykres 1. Liczba osób odnotowanych w 2004 roku przez policję za znęcanie się nad rodziną
14. Wykres 2. Placówki, w których ofiarom przemocy domowej udzielana jest pomoc prawnika (%)
15. Wykres 3. Placówki, w których ofiarom przemocy domowej udzielana jest pomoc psychologa (%)
16. Wykres 4. Placówki, w których ofiarom przemocy domowej udzielana jest pomoc pracownika socjalnego (%)
17. Wykres 5. Placówki, w których ofiarom przemocy domowej udzielana jest pomoc pedagoga (%)
18. Wykres 6. Placówki, w których ofiarom przemocy domowej udzielana jest pomoc lekarza (%)
19. Wykres 7. Liczba placówek, w których jest stały dostęp do Internetu

Załączniki:

1. Załącznik nr 1 "Osiem nitek Niebieskiej Sieci" Niebieska Linia 2/43/2006
2. Załącznik nr 2 Ankieta aplikacyjna
3. Załącznik nr 3 Ankieta, na podstawie której zbierano informacje o danym podmiocie.
4. Załącznik nr 4 Artykuł „Tkają Niebieską Sieć” Dziennik Zachodni
5. Załącznik nr 5 Artykuł „Sieć na przemoc” Gazeta Lubuska, 24.07.2006 r.

Spis tabel dołączonych do raportu:

1. Tabela 1.1. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie dolnośląskim
2. Tabela 1.2. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie kujawsko-pomorskim
3. Tabela 1.3. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie lubelskim
4. Tabela 1.4. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie lubuskim
5. Tabela 1.5. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie łódzkim
6. Tabela 1.6. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie małopolskim
7. Tabela 1.7. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie mazowieckim
8. Tabela 1.8. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie opolskim
9. Tabela 1.9. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie podkarpackim
10. Tabela 1.10. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie podlaskim
11. Tabela 1.11. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie pomorskim
12. Tabela 1.12. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie śląskim
13. Tabela 1.13. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie świętokrzyskim
14. Tabela 1.14. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie warmińsko-mazurskim
15. Tabela 1.15. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie wielkopolskim

16. Tabela 1.16. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie zachodniopomorskim
17. Tabela 2 – Formy udzielanej pomocy w podziale na województwa
18. Tabela 3 - liczba placówek współpracujących z innymi podmiotami
19. Tabela 4 - typy placówek realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
20. Tabela 5 - Osoby, którym została udzielona pomoc
21. Tabela 6 - Osoby, którym została udzielona pomoc – procentowy podział według wieku
22. Tabela 7 - Kwalifikacje personelu

Osiem nitek Niebieskiej Sieci

MONIKA CZYŻEWSKA

„Niebieska Sieć” to kolejny etap rozwoju Ogólnopolskiego Porozumienia Osób, Instytucji i Organizacji Pomagających Ofiarom Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”. Utworzony w 1996 roku ruch społeczny od kilku lat szukał swego nowego kształtu, bardziej dopasowanego do nowych zadań i potrzeb. „Niebieska Sieć” to projekt mający na celu usprawnienie współpracy pomiędzy członkami Porozumienia „Niebieska Linia” oraz wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych należących do tego ruchu. Projekt realizowany jest w ramach funduszu Phare 2003 „Organizacje pozarządowe na rzecz zrównoważonego rozwoju, Komponent 1: Dotacje na rzecz rozwoju instytucjonalnego dla organizacji pozarządowych”.

Kaskadowa struktura liderów regionalnych i lokalnych służyć ma kształtowaniu Porozumienia jako organizacji typu „parasolowego” (opisanego m.in. w artykule „Przemoc domowa w Austrii”), która reprezentuje interesy swoich członków, lobbuje na rzecz nowych rozwiązań prawnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, koordynuje wymianę informacji i monitorowaniem efektów wspólnych działań.

Na tym etapie projektu liderów regionalnych jest ośmiu, na każdego przypada dwa województwa.

Regionalni liderzy będą odpowiedzialni za rozpowszechnianie informacji, przekazywanie i gromadzenie danych oraz umożliwianie mniejszym orga-

nizacjom usprawnienia swych dotychczasowych działań. Pomóc w tym ma nowoczesny sprzęt komputerowy oraz specjalnie stworzony na potrzeby Porozumienia system informacyjny z zaawansowaną bazą danych, a także seminaria organizowane przez liderów, integrujące środowiska „pomagaczy” w województwach.

Skąd pomysł?

Dotychczas wymiana informacji między członkami Porozumienia odbywa-

ła się głównie dzięki pośrednictwu Pogotowia „Niebieska Linia”. Było to mało efektywne, za to pracochłonne – komunikując się korzystaliśmy głównie z telefonu i zwykłej poczty. Nowy, proponowany przez nas z informatyzowany system komunikowania się z członkami Porozumienia, zdecydowanie usprawni i przyspieszy te procesy. Podział Polski na 8 regionów ma szansę przybliżyć ideę Porozumienia na poziomie lokalnym.

Ważnym celem realizacji tego projektu jest zamierzenie, by osoby korzystające z Ogólnopolskiego Telefonu dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” oraz inne placówki przekazujące informacje o dostępnej pomocy dla ofiar otrzymywały to, co w tego typu usłudze jest najważniejsze: jak najbardziej aktualne dane teleadresowe placówek ze swego rejonu i ich ofertę.

Inną istotną sprawą jest fakt, że do Porozumienia „Niebieska Linia” od lat dołączają kolejni członkowie – instytucjonalni i indywidualni. Konieczne jest ciągłe aktualizowanie ich danych. Jednak przy liczbie ponad 3500 członków zadanie to zaczyna przerastać możliwości jednej organizacji. Wciąż też otrzymujemy sygnały, że istnieją gminy, gdzie ofiary przemocy nie mogą liczyć na jakąkolwiek pomoc organizacji pozarządowych, a pomoc państwa nie jest wystarczająca i jedynie doraźna. Długoterminowym celem projektu jest rozpowszechnienie idei powstawania organizacji, któ-

Liderzy regionalni

I REGION – województwa świętokrzyskie i podkarpackie
Stowarzyszenie Opieki nad Dziećmi „Oratorium”
im. Bł. Ks. Bronisława Markiewicza w Stalowej Woli
– lider projektu Maria Dekert

II REGION – województwa lubelskie i podlaskie
Fundacja SOS Ziemi Lubelskiej w Lublinie
– Agnieszka Bujko

III REGION – województwa pomorskie i warmińsko-mazurskie
Centrum Interwencji Kryzysowej PCK w Gdańsku
– Krzysztof Sarzała

IV REGION – województwa kujawsko-pomorskie i wielkopolskie
Stowarzyszenie MEDAR Centrum Pomocy Rodzinie
„Przeciw Przemocy – Wyrównać Szanse”
w Bydgoszczy – Magdalena Grzybowska

V REGION – województwa dolnośląskie i opolskie
Fundacja „NON LICET” Pomoc Ofiarom Przemocy
w Rodzinie we Wrocławiu – Daniel Łukacki

VI REGION – województwa śląskie i małopolskie
Stowarzyszenie Aktywne Kobiety w Sosnowcu
– Halina Sobańska

VII REGION
– województwa lubuskie i zachodniopomorskie
Terenowy Komiter Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze – Magdalena Dobrowolska-Kowalik

VIII REGION – województwa mazowieckie i łódzkie
Instytut Psychologii Zdrowia PTP w Warszawie
– Joanna Burek

rych celem byłoby przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, oraz wzmocnienie działań organizacji już istniejących.

Oczekiwania

Mamy nadzieję, że w wyniku realizacji projektu:

- 8 organizacji pozarządowych zostanie wyposażonych w nowoczesny sprzęt i oprogramowanie umożliwiające zbieranie danych i szybką wymianę informacji między sobą (czyli między liderami) oraz organizacjami z własnego regionu. W połączeniu z wyspecjalizowaną bazą danych służyć będą dalszemu rozwijaniu połączeń między organizacjami oraz przesyłaniu danych w celu tworzenia międzyregionalnych porównań i badań ogólnopolskich.

- Wszystkim „pozarządowym” członkom Porozumienia zostanie zaproponowany udział w bezpłatnym szkoleniu z zakresu udziału w realizowanym projekcie oraz jego przyszłym rozwinięciu, które będzie obejmować swym zasięgiem wszystkie organizacje przeciwdziałające przemocy (już teraz

zachęcamy chętnych, by zgłaszali się do swoich liderów!).

- Wyniki pierwszego badania przeprowadzonego przy pomocy systemu i bazy danych zostaną opracowane jako raport i przekazane zainteresowanym instytucjom i organizacjom pozarządowym w drugiej połowie 2006 roku. W wersji elektronicznej raport będzie dostępny na stronie Pogotowia „Niebieska Linia”. Można spodziewać się, że wnioski z tych badań dostarczą organizacjom pozarządowym i innym podmiotom informacji, jakie obszary ich działań wymagają poprawy, w jakich występują braki.

- Powstanie wnikliwa ocena regionalnego rozlokowania placówek udzielających pomocy i zostanie stworzona „mapa pomocy i największych potrzeb w tym zakresie” w Polsce w celu wsparcia terenów pod tym względem zaniedbanych. Będzie to krokiem zmierzającym do skierowania na te tereny korzystnej oferty szkoleniowej i pomocy w rozwoju infrastruktury koniecznej do przeciwdziałania przemocy oraz przekazania doświadczeń i „dobrych praktyk” organizacji szczególnie efektywnych i przężnych.

- Zbierać będziemy dane w obszarach w Polsce dotąd niebadanych lub badanych od niedawna, jak np. przemoc wobec osób starszych, niepełnosprawnych, skuteczność metod pracy ze sprawcami, zasoby w środowiskach wiejskich.

- Nastąpi wzmocnienie potencjału operacyjnego Porozumienia „Niebieska Linia” i zwiększenie efektywności pracy dzięki wykorzystaniu nowoczesnego sprzętu informatycznego.

- Powstanie Katalog Dobrych Praktyk realizowanych przez wiodące organizacje pozarządowe. W czasach, w których głównym sposobem uzyskiwania funduszy na działalność pozarządową jest tworzenie projektów, wydaje się niezwykle pożądanym stworzenie „banku dobrych praktyk”, czyli bazy danych ciekawych pomysłów w tak trudnej i niedofinansowanej dziedzinie, jaką jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Bank ten służyłby młodym, niedoświadczonym i pragnącym się rozwijać organizacjom w poszukiwaniu inspiracji i wiedzy w tym temacie.

M. C.

Zanim będzie za późno

ROBERT GORCZYCA

Tak jak i tym razem. Wszyscy byli odwrócenii.

Ale pewnego dnia może się zdarzyć, że wszyscy odwrócą się akurat wtedy, kiedy wam się będzie działa krzywdą. Nie myślcieście chyba nigdy o tym, prawda?

Marek Hlasko – „Wszyscy byli odwrócenii”

W tym artykule chciałbym wspomnieć o kilku prawidłowościach oraz warunkach, bez których, jak mi się wydaje, nie ma pomocy psychologicznej i terapeutycznej. Chciałbym też pokazać zarys tego, w jaki sposób sytuacja może rozwijać się i zniekształcać, jeśli te warunki nie są spełnione oraz jakie patogeniczne mechanizmy przyczyniają się do jej utrwalenia, stwarzając subiektywne wrażenie nierozwiązywalności. Klienci często konfrontują pomagacza z jego własną bezsilnością, z tym, że

nie może im pomóc w takim zakresie, w jakim by chciał. Suma frustracji wynoszona z pracy, tylko z tego powodu bywa nieraz przytłaczająca. Jak sobie z tym poradzić? Właściwą drogą wydaje się regularne supervisionie, zdobywanie nowej wiedzy, żeby umieć wyjaśniać zachodzące podczas leczenia procesy psychologiczne, posiadanie systemu etycznego, którego się przestrzega. Odpowiednia kondycja psychiczna? Też jest przydatna. To wersja idealna i jednocześnie osiągalna.

W tym miejscu można by zakończyć temat, gdyby nie fakt, iż w praktyce czasem brakuje jednego lub kilku z tych elementów. Co się wtedy dzieje? Być może niejedną z czytelników wie.

Pielęgniarka w roli psychoterapeuty

Zastanawiam się czasem nad stwierdzeniem, które parę razy w różnych miejscach słyszałem: „Jesteśmy uzależnieni od patologii. Gdyby nie patologia społeczna, nie mielibyśmy pracy”.

.....

miejsowość

.....

data

Nazwa organizacji:Dane teleadresowe organizacji:Nr KRS organizacji:Data powstania organizacji:Osoba zarządzająca organizacją (imię, nazwisko i funkcja):**ANKIETA**

Ile osób pracuje w Państwa organizacji?

	Cały etat	Część etatu	Zlecenie	wolontariat
Psychologów				
Pracowników socjalnych				
Pedagogów				
Prawników				
Lekarzy				
Innych				

Czy współpracują Państwo z innymi organizacjami znajdującymi się na Państwa terenie lub poza nim?**Tak / nie**

Jeśli tak, proszę napisać z jakimi:

Czy współpracują Państwo z jakimiś instytucjami na Państwa terenie lub poza nim?**Tak / nie**

Jeśli tak, proszę napisać z jakimi:

Czy przedstawiciele Państwa organizacji biorą udział w pracach jakiś opiniodawczych, doradczych ciał, komisji, zespołów? **Tak / nie**

Jeśli tak, proszę napisać w jakich:

Czy prowadzą Państwo działalność szkoleniową? **Tak / Nie**

Proszę wymienić jakie programy są realizowane w Państwa organizacji?

Proszę określić dni i godziny funkcjonowania placówki:

Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela

Czy w siedzibie organizacji dysponują Państwo stałym dostępem do Internetu? **Tak / nie**

Jeśli tak, proszę podać nazwę usługi internetowej, z której Państwo korzystają (np. DSL, ADSL, Neostrada, SDI, inne):

Proszę opisać Państwa zasoby lokalowe (czy dysponują Państwo własnym lokalem, korzystają z użyczenia czy wynajmują):

Proszę opisać Państwa zasoby biurowe (w tym sprzęt komputerowy):

Proszę opisać inne zasoby, które Państwa zdaniem mogą mieć znaczenie przy realizacji projektu „Niebieska Sieć”:

Imię i nazwisko osoby wypełniającej ankietę:

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

Załącznik nr 3

(wzór - rzeczywista ankieta została
wydrukowana w poziomym
układzie strony)

Ogólnopolskie Porozumienie Osób, Organizacji i Instytucji Pomagających Ofiarom
Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

Ankieta skierowana do organizacji i instytucji
działających w obszarze przeciwdziałania
przemocy w rodzinie.

Data wypełnienia ankiety.....

Załączona ankieta zostanie przeprowadzona w możliwie największej ilości organizacji i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i posłuży do opracowania ogólnopolskiego raportu.

Projekt nosi nazwę „Niebieska Sieć” i jest realizowany przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” i partnerów regionalnych:

- * Ośrodek Interwencji Kryzysowej Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka z Zielonej Góry,
- * Stowarzyszenie Aktywne Kobiety z Sosnowca,
- * Stowarzyszenie „Medar” – Przeciw Przemocy, Wyrównać Szanse z Bydgoszczy,
- * Centrum Interwencji Kryzysowej PCK z Gdańska,
- * Fundacja SOS, Ośrodek dla Ofiar Przemocy w Rodzinie z Lublina,
- * Stowarzyszenie Opieki nad Dziećmi „Oratorium im. Ks. Bronisława Markiewicza ”POIK ze Stalowej Woli,
- * Fundacja „Non Licet” Pomoc Ofiarom Przemocy w Rodzinie z Wrocławia,
- * Instytut Psychologii Zdrowia PTP – pismo „Niebieska Linia”.

Projekt finansowany jest z Programu Phare 2003 „Organizacje pozarządowe na rzecz zrównoważonego rozwoju”.

I. Dane teleadresowe organizacji/instytucji

1. Pełna nazwa organizacji / instytucji	
Skrócona nazwa organizacji.	
Czy organizacja/instytucja jest członkiem porozumienia „Niebieska Linia”? Jeśli tak to od kiedy?	

2. Adres organizacji/instytucji

Kraj	
Ulica i numer domu/mieszkania	
Kod pocztowy	
Miasto	
Województwo	
Powiat	

Gmina	
Dzielnica	

3. Adres do korespondencji

Kraj	
Ulica i numer domu/mieszkania	
Kod pocztowy	
Miasto	

4. Telefon, fax, e-mail, strona www itp.	
Telefony stacjonarne z opisem (pierwszy telefon podstawowy)	
Telefon komórkowy (jak wyżej)	
Telefon zaufania z opisem	
Fax	
e-mail	
WWW	
Opis adresu	
Preferowana forma Komunikacji (np. telefon czy e-mail?)	

II. Charakterystyka organizacji / instytucji

1. Zasięg działania

Zaznaczyć właściwe	
- brak danych	☐
- miasto	☐
- gmina	☐
- miejska	☐
- wiejska	☐
- powiat	☐
- województwo	☐
- ogólnopolski	☐

2. Szczegóły dotyczące dostępności i ewentualne ograniczenia

Zaznaczyć właściwe		Szczegóły
- brak danych	☐	
- ograniczenie	☐	
- odpłatność za wizytę	☐	
- odpłatność za pobyt	☐	
- rejonizacja	☐	
- ograniczenie czasu pobytu	☐	
- wymagane skierowanie	☐	
- dostępność dla niepełnosprawnych	☐	

3. Czy organizacja jest organizacją wyznaniową?

☐

4. Czy organizacja jest Organizacją Pożytku Publicznego?

☐

5. Status organizacji/instytucji

Zaznaczyć właściwe	
- Inna/brak danych	☐
- Organizacja pozarządowa	☐
- Państwowa	☐
- Prywatna	☐
- Samorządowa	☐

6. Czas pracy organizacji/institucji

		Opis (np. dni i godziny funkcjonowania)
- brak informacji	☐	
- we wszystkie dni powszednie tak samo	☐	
- w święta tak jak w niedziele	☐	
- godziny pracy dzień tygodnia	☐	
- całodobowo	☐	
- tygodniowo (liczba godzin)	☐	

7. Typ organizacji/institucji

Zaznaczyć właściwe	
- Dom dla kobiet i matek z dziećmi	☐
- Dom dla kobiet i mężczyzn	☐
- Dom dla mężczyzn	☐
- Grupa AA	☐
- Grupa AI Anon	☐
- Grupa AI Ateen	☐
- Infolinia	☐
- Izba Wyrzeźwień	☐
- Klub abstynenta	☐
- Komisja Rozwiązywania problemów alkoholowych	☐
- Komitet Ochrony Praw Dziecka	☐
- Noclegownia	☐
- Ognisko Wychowawcze	☐
- Rodzinny Ośrodek Diagnostyczno-Konsultacyjny	☐
- Ośrodek Interwencji kryzysowej	☐
- Ośrodek Pomocy Psychologicznej	☐
- Ośrodek Pomocy Rodzinie	☐
- Placówka Opiekuńczo Wychowawcza	☐
- Placówka socjalizacyjna - Dom Dziecka	☐
- Ośrodek Adopcyjno Opiekuńczy	☐

- Placówka Wsparcia Dziennego – świetlica środowiskowa, profilaktyczno - wychowawcza	☐
- Specjalistyczna placówka wsparcia dziennego – świetlica socjoterapeutyczna	☐
- Placówka interwencyjna	☐
- Placówka rodzinna	☐
- Pogotowie Opiekuńcze	☐
- Placówka Oświatowa	☐
- Placówki Lecznictwa Odwykowego	☐
- Całodobowy oddział terapii uzależnienia od alkoholu	☐
- Dzienny oddział terapii uzależnienia od alkoholu	☐
- Oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych	☐
- Ośrodek terapii uzależnienia od alkoholu	☐
- Placówki Lecznictwa Odwykowego	☐
- Poradnia dla osób z problemami alkoholowymi	☐
- Przychodnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia	☐
- Wojewódzki Ośrodek terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia	☐
- Placówki opieki zdrowotnej	☐
- Placówki pomocy społecznej	☐
- Dom Pomocy społecznej	☐
- Ośrodek pomocy społecznej	☐
- Inna placówka pomocy społecznej	☐
- Policja	☐
- Komenda Miejska policji	☐
- Komenda powiatowa policji	☐
- Komenda wojewódzka policji	☐
- Komisariat policji	☐
- Policja	☐
- Policyjna Izba Dziecka	☐
- Posterunek policji	☐
- Rewir dzielnicowy	☐
- Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna	☐
- Poradnia Zdrowia Psychicznego	☐
- Centrum Pomocy Rodzinie	☐
- Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	☐
- Sąd i Prokuratura	☐
- Telefon zaufania	☐
- Urzędy publiczne	☐

- Inne – jakie?	
-----------------	--

8. Formy udzielanej pomocy

Zaznaczyć właściwe		Uwagi dodatkowe
- Biegły	☐	
- Grupa dla dzieci	☐	
- Grupa ofiar przemocy	☐	
- Grupa dla rodziców	☐	
- Grupa dla sprawców przemocy	☐	
- Interwencje u klienta	☐	
- Konsultacje dla dzieci	☐	
- Konsultacje dla dzieci wykorzystywanych seksualnie	☐	
- Konsultacje dla rodziców	☐	
- Specjalny pokój przesłuchań – niebieski pokój	☐	
- Medyczna	☐	
- Nocleg	☐	
- Poszukiwanie pracy	☐	
- Praca z całą rodziną (systemowa)	☐	
- Prawna	☐	
- Psychiatryczna	☐	
- Psychologiczna	☐	
- Socjalna	☐	
- Psychoterapeutyczna	☐	

9. Problemy, z którymi można zgłaszać się do organizacji / instytucji.

Zaznaczyć właściwe		Opis
- Przemoc	☐	
- Przemoc seksualna	☐	
- Uzależnienia	☐	
- alkoholowe	☐	
- narkotyczne	☐	
- inne	☐	
- Choroba psychiczna	☐	
- Problemy wychowawcze	☐	
- Problemy rodzinne	☐	

10. Z kim najczęściej organizacja/instytucja współpracuje?

Zaznaczyć właściwe		Krótki opis form współpracy
- Pomoc społeczna	☐	
- Służba zdrowia	☐	
- Oświata	☐	
- Gminne komisje RPA	☐	
- Sąd i prokuratura	☐	
- Policja	☐	
- Świetlice Socjoterapeutyczne	☐	
- Placówka NL	☐	
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej	☐	
- Inne – jakie?	☐	

11. Czy organizacja/instytucja korzysta z funduszy zagranicznych.

Zaznaczyć właściwe		Opis
- unijnych	☐	
- innych międzynarodowych	☐	

12. Funkcja ustawowa

Zaznaczyć właściwe	
- Gminny Ośrodek Wsparcia	☐
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia	☐
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej	☐

13. Klienci korzystający z pomocy organizacji/instytucji

Zaznaczyć właściwe	
- ofiary dzieci	☐
- ofiary kobiety	☐
- ofiary mężczyźni	☐
- sprawcy przemocy domowej	☐
- sprawcy przemocy młodociani	☐
- uzależnieni	☐
- współuzależnieni	☐

14. Czy organizacja/instytucja uczestniczy w zespołach interdyscyplinarnych?

Jaki rodzaj zespołu?		Opis

15. Czy organizacja/instytucja realizuje specjalistyczne programy i projekty skierowane do:

Rodzaj		Nazwa programu / opis działalności
- osoby starsze		
- osoby ze środowisk wiejskich		
- niepełnosprawni		

III. Statystyka

1. Zasoby lokalowe i biurowe organizacji/institucji

Zaznaczyć właściwe	Ilość
- Własne (metraż)	
- Wynajem (metraż)	
- Użyczenie (metraż)	
- Komputery(liczba sztuk)	
- Stały dostęp do Internetu (liczba łącz)	
- XERO (liczba)	
- Drukarka (liczba)	
- Inne	

2. Pracownicy i ich kompetencje

Przykładowa prezentacja dotycząca pracujących w organizacji psychologów. Podobnie należy przedstawić pozostałych pracowników (np. prawników, pracowników socjalnych itp.)

	Specjalność	forma zatrudnienia	Liczba osób	Wymiar h/tyg.	Opis
	Psycholog	etatowy	2	12	
	Psycholog	współpracownik	1	5	
	Psycholog	wolontariusz	1	5	
	Psycholog	Inna forma	6	24	

b. Ilość osób korzystających z pomocy organizacji/instytucji.

	Podać w liczbach	Kobiety (podać w liczbach)	Mężczyźni (podać w liczbach)
- ofiara			
- 0-12			
- 13-17			
- 18-25			
- 26-59			
- 60+			
- sprawca			
- 13-17			
- 18-25			
- 26-59			
- 60+			
- świadek			
- 0-12			
- 13-17			
- 18-25			
- 26-59			
- 60+			
- uzależnieni			
- ofiara			
- sprawca			
- świadek			
- współuzależnieni			

- ofiara			
- sprawca			
- świadek			
- niepełnosprawni			
- ofiara			
- sprawca			
- świadek			
- inni			
Dane za:		Rok 	Inna jednostka Czasu

Dodatkowe uwagi:

Pieczęć organizacji/instytucji

Imię i nazwisko osoby
wypełniającej ankietę

Tkają „Niebieską Sieć”

28.06.2006

Stowarzyszenie Aktywne Kobiety w Sosnowcu organizuje "Niebieską Sieć" na terenie woj. śląskiego i woj. małopolskiego. To projekt realizowany przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy "Niebieska Linia".

"Niebieska Sieć" ma pomóc zarówno lokalnym organizacjom przeciwdziałającym przemocy w rodzinie, jak i samym poszkodowanym.

- Projekt ma na celu monitorowanie i poprawę jakości usług świadczonych przez organizacje pozarządowe zajmujące się pomocą ofiarom przemocy w rodzinie. Drugi cel projektu to usprawnienie współpracy organizacji i instytucji przeciwdziałających temu zjawisku. Zebrane przez nas informacje pozwolą na szybkie skontaktowanie osoby potrzebującej pomocy z daną instytucją - poinformowała Halina Sobańska, prezes Stowarzyszenia "Aktywne Kobiety".

Akcji towarzyszy 40-stronicowa ankieta kierowana do organizacji pozarządowych i instytucji przeciwdziałających przemocy w woj. śląskim i małopolskim.

- W sumie wysłano około 300 ankiet. Ankiety pozwolą zbadać stan tych organizacji i dostępność do ich usług. Sądzę, że następnym etapem może być techniczne i specjalistyczne wsparcie organizacji zajmujących się problemem domowej przemocy - dodaje Halina Sobańska.

4 lipca odbędzie się w Sosnowcu seminarium dla organizacji i instytucji z terenu woj. śląskiego poświęcone "Niebieskiej Sieci".

(wian) - Dziennik Zachodni

GAZETA
LUBUSKA

Poniedziałek 24 lipca 2006

■ W ŚRODĘ

Jak starać się o zasiłek i dodatek rodzinny? Gdzie składać wnioski?

Sieć na przemoc

Rozmowa z **MAGDALENĄ DOBROWOLSKĄ-KOWALIK**, liderką regionalną Niebieskiej Sieci

- Co to jest Niebieska Sieć?
- To jest projekt realizowany za pieniądze unijne pod patronatem Niebieskiej Linii, organizacji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie.

- Jaki jest cel tej akcji?
- Ma ona usprawnić współpracę między organizacjami i instytucjami zajmującymi się problemem przemocy. Polska została podzielona na osiem regionów. Obszarem mojego działania są woj. lubuskie i zachodniopomorskie.

- Na czym polega pani praca?
- Głównie na zbieraniu danych na temat instytucji i organizacji przeciwdziałających przemocy.

- Dużo jest takich organizacji w naszym regionie?
- Sporo. Zbieram dane statystyczne na temat tego, ile takiej pomocy jest faktycznie udzielanej.

- Po co to wszystko?
- To pozwoli na zbadanie kondycji organizacji przeciwdziałających przemocy w rodzinie. Dane, które zbiorą wszyscy liderzy będą wysłane do organizacji, które włączyły się do ak-

cji. Będzie też można do nich zajrzeć na stronie internetowej - www.niebieskalinia.pl.

- Czemu ma to służyć?
- To pozwoli na szybsze działanie. Każda organizacja będzie miała pod ręką informację, gdzie skierować osobę potrzebującą pomocy, bez względu na to skąd będzie dzwoniła. Poza tym dowiemy się, gdzie w regionie najtrudniej jest o taką pomoc, czyli gdzie są takie czarne dziury, które trzeba zalać.

- Dziękuję.

ANDRZEJ DRASZAWKA
0 68 324 88 18
adraszawka@gazetalubuska.pl

MAGDALENA DOBROWOLSKA-KOWALIK

Jest wolontariuszką Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze. Studiuje rewalidację i terapię pedagogiczną w Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach. Meżarka.

PRZYŁĄCZ SIĘ!

Do Niebieskiej Sieci mogą włączyć się instytucje i organizacje z woj. lubuskiego i zachodniopomorskiego zajmujące się problematyką przemocy w rodzinie. Najłatwiej napisać na adres e-mail: MagdalenaKowalik@interia.pl, przedstawiając zakres swojego działania i podając dane adresowe.

Tabela 1.1. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie dolnośląskim

powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
bolesławiecki	8	Bolesławiec (miasto)	6
		Osiecznica, Warta Bolesławiecka	1
		Gromadka, Nowogrodziec, Bolesławiec (gmina)	0
dzierzoniowski	8	Bielawa	4
		Dzierżonów (miasto)	3
		Dzierżonów (gmina)	1
		Piława Górna, Pieszyce, Niemcza, Łagiewniki	0
głogowski	12	Głogów (miasto)	12
		Głogów (gmina), Jerzmanowa, Zukowice, Kotła, Pęcław	0
górowski	0	Góra, Jemielno, Niechlów, Wąsosz	0
jaworski	3	Jawor	3
		Bolków, Męcinka, Mściwojów, Paszowice, Wądroże Wielkie	0
Jelenia Góra (powiat grodzki)	14	Jelenia Góra	14
jeleniogórski (powiat ziemski)	3	Kowary, Stara Kamienica, Mysłakowice	1
		Szklarska Poręba, Podgórzyn, Piechowice, Karpacz, Jeżów Sudecki, Janowice Wielkie	0
kamiennogórski	3	Kamienna Góra (miasto)	3
		Kamienna Góra (gmina), Lubawka, Marciszów	0
kłodzki	17	Kłodzko (miasto)	5
		Polanica-Zdrój, Nowa Ruda	3
		Szczytna	2
		Bystrzyca Kłodzka, Międzylesie, Kudowa-Zdrój, Kłodzko (gmina)	1
		Duszniki-Zdrój, Lądek-Zdrój, Lewin Kłodzki, Radków, Stronie Śląskie	0
Legnica (powiat grodzki)	10	Legnica	10
legnicki (powiat ziemski)	1	Chojnów (miasto)	1
		Chojnów (gmina), Komice, Krotoszyce, Legnickie Pole, Miłkowice, Prochowice, Ruja	0

lubański	4	Lubań (miasto)	4
		Leśna, Lubań (gmina), Olszyna, Platerówka, Siekierczyn, Świeradów-Zdrój	0
lubiński	8	Lubin (miasto)	6
		Ścinawa	2
		Lubin (gmina), Rudna	0
lwówecki	4	Lwówek Śląski	3
		Mirsk	1
		Lubomierz, Gryfów Śląski, Wleń	0
milicki	1	Milicz	1
		Krośnice, Cieszków	0
oleśnicki	7	Oleśnica	7
		Twardogóra, Bierutów, Dobroszyce, Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Syców	0
oławski	5	Oława (miasto)	5
		Domaniów, Jelcz-Laskowice, Oława (gmina)	0
polkowicki	4	Polkowice	3
		Przemków	1
		Chocianów, Gaworzyce, Grębocice, Radwanice	0
strzeliński	3	Strzelin	3
		Wiązów, Borów, Kondratowice, Przeworno	0
średzki	3	Środa Śląska	3
		Udanin, Kostomłoty, Malczyce, Miękinia	0
świdnicki	12	Świdnica (miasto)	7
		Świebodzice, Strzegom	2
		Żarów	1
		Dobromierz, Jaworzyna Śląska, Marcinowice, Świdnica (gmina)	0
trzebnicki	5	Trzebnica	3
		Żmigród, Oborniki Śląskie	1
		Zawonia, Wisznia Mała, Prusice	0
Wałbrzych (powiat grodzki)	18	Wałbrzych	18
wałbrzyski (powiat ziemski)	6	Głuszyca, Boguszów-Gorce	2
		Mieroszów, Szczawno-Zdrój	1
		Walim, Czarny Bór, Jedlina-Zdrój, Stare Bogaczowice	0
wołowski	6	Wołów	4
		Brzeg Dolny	2
		Wińsko	0

Wrocław (powiat grodzki)	23	Wrocław	23
wrocławski (powiat ziemski)	0	Żórawina, Czernica, Długołęka, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Mietków, Sobótka, Święta Katarzyna	0
ząbkowicki	10	Ząbkowice Śląskie	4
		Kamieniec Ząbkowicki, Bardo, Ziębice	2
		Złoty Stok, Ciepłowody, Stoszowice	0
zgorzelecki	11	Zgorzelec (miasto)	9
		Bogatynia	2
		Zgorzelec (gmina), Zawidów, Węgliniec, Pieńsk, Sulików	0
złotoryjski	6	Złotoryja (miasto)	4
		Wojcieszków	2
		Złotoryja (gmina), Zagrodno, Pielgrzymka, Świerzawa	0

Tabela 1.2. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie kujawsko-pomorskim

powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
aleksandrowski	2	Aleksandrów Kujawski (miasto), Ciechocinek	1
		Koneck, Nieszawa, Zakrzewo, Raciążek, Waganiec, Bądkowo	0
brodnicki	7	Brodnica	6
		Jabłonowo Pomorskie	1
		Osiek, Górzno, Zbiczno	0
Bydgoski (ziemski)	6	Solec Kujawski, Białe Błota, Dobrcz, Dąbrowa Chełmińska, Nowa Wieś Wielka, Osielsko	1
Bydgoszcz (grodzki)	21	Bydgoszcz	21
chełmiński	2	Chełmno	2
		Stolno, Papowo Biskupie, Lisewo, Kijewo Królewskie, Unisław	0
Golubsko-dobrzyński	4	Golub-Dobrzyń (miasto)	4
		Ciechocin, Radomin, Kowalewo Pomorskie, Zbójno, Golub-Dobrzyń (gmina)	0
Grudziądz (grodzki)	5	Grudziądz (miasto)	5
grudziądzki (ziemski)	1	Grudziądz (gmina)	1
		Świecie nad Osą, Radzyń Chełmiński, Łasin, Gruta, Rogoźno	0
inowrocławski	6	Inowrocław	4
		Pakość, Kruszwica	1
		Janikowo, Dąbrowa Biskupia, Gniewkowo, Złotniki Kujawskie, Rojewo	0
lipnowski	2	Lipno (miasto)	2
		Skepe, Kikół, Tłuchowo, Dobrzyń nad Wisłą, Chrostkowo, Bobrowniki, Wielgie, Lipno (gmina)	0
mogileński	4	Mogilno	3
		Strzelno	1
		Jeziora Wielkie, Dąbrowa	0
Nakielski	7	Nakło nad Notecią	5
		Szubin	2
		Mrocza, Kcynia, Sadki	0
radziejowski	4	Radziejów (miasto)	4
		Topólka, Piotrków Kujawski, Osiećciny, Dobre, Bytoń	0

Rypiński	2	Rypin (miasto)	2
		Skrwilno, Brzuze, Wąpielsk, Rogowo	0
sępoleński	4	Sępólno Krajeńskie	2
		Więcbork, Kamień Krajeński	1
		Sosno	0
Świecki	0	Świecie, Bukowiec, Drzycim, Pruszcz, Osie, Nowe, Jeżewo, Warlubie, Lniano, Dragacz, Świekatowo	0
Toruń (grodzki)	14	Toruń	14
toruński (ziemski)	0	Łysomice, Łubianka, Obrowo, Lubicz, Czernikowo, Chełmża, Zławieś Wielka, Wielka Nieszawka	0
tucholski	3	Tuchola	2
		Lubiewo	1
		Śliwice, Kęsowo, Gostycyn, Cekcyn	0
wąbrzeski	2	Wąbrzeźno (miasto)	2
		Płużnica, Dębowa Łąka, Książki, Wąbrzeźno (gmina)	0
Włocławek (grodzki)	7	Włocławek (miasto)	7
włocławski (ziemski)	3	Włocławek (gmina)	3
		Lubraniec, Lubień Kujawski, Lubanie, Kowal, Kowal, Izbica Kujawska, Fabianki, Chodecz, Chocień, Brześć Kujawski, Boniewo, Baruchowo	0
Żniński	6	Żnin	5
		Barcin	1
		Rogowo, Łabiszyn, Janowiec Wielkopolski, Gąsawa	0

Tabela 1.3. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie lubelskim

powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
bialski (ziemski)	9	Międzyrzec Podlaski	5
		Rokitno	2
		Terespol, Drelów	1
		Zalesie, Wisznice, Tucznia, Biała Podlaska (gmina), Janów Podlaski, Kodeń, Konstantynów, Leśna Podlaska, Łomazy, Międzyrzec Podlaski (w), Piszczac, Rossosz, Sławatycze, Sosnówka	0
Biała Podlaska (grodzki)	4	Biała Podlaska	4
Biłgorajski	2	Biłgoraj (miasto)	2
		Turobin, Aleksandrów, Biłgoraj (gmina), Biszczka, Frampol, Goraj, Józefów, Księżpol, Łukowa, Obsza, Potok Górny, Tarnogród, Terespol	0
Chełm (grodzki)	9	Chełm	9
Chełmski (ziemski)	3	Chełm (gmina)	2
		Rejowiec Fabryczny (miasto)	1
		Żmudź, Wojsławice, Wierzbica, Białopole, Dorohusk, Dubienka, Kamień, Leśniowice, Rejowiec Fabryczny (gmina), Ruda-Huta, Sawin, Siedliszcze	0
hrubieszowski	3	Hrubieszów (miasto)	2
		Werbkowice	1
		Uchanie, Trzeszczany, Dołhobyczów, Horodło, Hrubieszów (gmina), Mircze	0
Janowski	4	Janów Lubelski	3
		Batorz	1
		Chrzanów, Dzwola, Godziszów, Modliborzyce, Potok Wielki	0
krasnostawski	4	Krasnystaw	4
		Zółkiewka, Fajslawice, Gorzków, Izbica, Kraśniczyn, Łopiennik Górny, Rudnik, Siennica Różana	0
Kraśnicki	3	Kraśnik	2
		Zakrzówek	1
		Wilkołaz, Urzędów, Trzydnik Duży, Annopol, Dzierzkowice, Gościeradów, Szastarka	0

lubartowski	3	Lubartów (miasto)	2
		Kock	1
		Uścimów, Abramów, Firlej, Jeziorzany, Kamionka, Lubartów (gmina), Michów, Niedźwiada, Ostrów Lubelski	0
lubelski (ziemski)	3	Bychawa	2
		Strzyżewice	1
		Zakrzew, Wysokie, Wólka, Wojciechów, Bełżyce, Borzechów, Garbów, Głusk, Jabłonna, Jastków, Konopnica, Krzczonów, Niedrzwica Duża, Niemce	0
Lublin (grodzki)	40	Lublin	40
Łęczyński	0	Cyców, Ludwiń, Łączna, Milejów, Puchaczów, Spiczyn	0
Łukowski	3	Łuków (miasto)	3
		Wola Mysłowska, Wojcieszków, Trzebieszów, Adamów, Krzywda, Łuków (gmina), Serokomla, Stanin, Stoczek Łukowski	0
Opolski	2	Opole Lubelskie	2
		Wilków, Chodel, Józefów, Karczmiska, Łaziska, Poniatowa	0
parczewski	1	Sosnowica	1
		Dębowa Kłoda, Jabłoń, Milanów, Parczew, Podedwórze, Siemień	0
Puławski	10	Puławy (miasto)	7
		Kazimierz Dolny, Nałęczów, Wąwolnica	1
		Żyrzyn, Baranów, Janowiec, Końskowola, Kurów, Markuszów, Puławy (gmina)	0
radzyński	2	Radzyń Podlaski (miasto)	2
		Wohyń, Ulan-Majorat, Borki, Czemierniki, Kąkolewnica Wschodnia, Radzyń Podlaski (gmina), Komarówka Podlaska	0
Rycki	2	Ryki	2
		Ułęż, Dęblin, Kłoczew, Nowodwór, Stężycza	0
świdnicki	4	Świdnik	3
		Trawniki	1
		Mełgiew, Piaski, Rybczewice	0
tomaszowski	5	Tomaszów Lubelski (miasto)	5
		Ułhówek, Tyszowce, Bełzec, Jarczów, Krynice, Lubycza Królewska, Łaszczów, Rachanie, Susiec, Tarnawatka, Telatyn, Tomaszów Lubelski (gmina)	0

włodawski	4	Włodawa	3
		Stary Brus	1
		Wyryki, Wola Uhruska, Urszulin, Hanna, Hańsk	0
Zamojski (ziemski)	2	Zamość (gmina), Zwierzyniec	1
		Adamów, Grabowiec, Komarów-Osada, Krasnobród, Łabunie, Miączyn, Nielisz, Radecznica, Sitno, Skierbieszów, Stary Zamość, Sułów, Szczepieszyn	0
Zamość (grodzki)	10	Zamość	10

Tabela 1.4. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie lubuskim

powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
gorzowski (ziemski)	0	Witnica, Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Kostrzyn, Lubiszyn, Santok	0
Gorzów Wielkopolski (grodzki)	8	Gorzów Wielkopolski	8
krośnieński	3	Krosno Odrzańskie	2
		Gubin (miasto)	1
		Bobrowice, Bytnica, Dąbie, Gubin (gmina), Maszewo	0
międzyrzecki	5	Międzyrzecz, Skwierzyna	2
		Trzciel	1
		Bledzew, Przytoczna, Pszczew	0
nowosolski	8	Nowa Sól (miasto)	6
		Wschowa	2
		Bytom Odrzański, Kolsko, Kozuchów, Nowa Sól (gmina), Nowe Miasteczko, Otyń, Siedlisko, Sława, Szlichtyngowa	0
Słubicki	2	Słubice	2
		Cybinka, Górzycza, Ośno Lubuskie, Rzepin	0
strzelecko-drezdenecki	3	Drezdenko	2
		Strzelce Krajeńskie	1
		Dobiegiew, Stare Kurowo, Zwierzyn	0
sulęciński	3	Sulęcín	2
		Krzeszyce	1
		Lubniewice, Słońsk, Torzym	0
świebodziński	2	Świebodzin	2
		Lubrza, Łagów, Skąpe, Szczaniec, Zbąszynek	0
Zielona Góra (grodzki)	17	Zielona Góra	17
zielonogórski (ziemski)	3	Zabór	2
		Czerwieńsk	1
		Babimost, Bojadła, Kargowa, Nowogród Bobrzański, Sulechów, Świdnica, Trzebiechów, Zielona Góra (gmina)	0
Żagański	6	Żagań	4
		Gozdnica, Iłowa	1

		Brzeźnica, Małomice, Niegosławice, Szprotawa, Wymiarki	0
żarski	6	Żary (miasto)	5
		Łęknica	1
		Brody, Jasień, Lipinki Łużyckie, Lubsko, Przewóz, Trzebie, Tuplice, Żary (gmina)	0

Tabela 1.5. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie łódzkim

powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
bełchatowski	6	Bełchatów (miasto)	3
		Kleszczów	2
		Bełchatów (gmina)	1
		Drużbice, Kluki, Rusiec, Szczerców, Żelów	0
kutnowski	4	Kutno (miasto)	4
		Bedlno, Dąbrowice, Krośniewice, Krzyżanów, Kutno (gmina), Łanięta, Nowe Ostrowy, Oporów, Strzelce, Żychlin	0
Łaski	1	Łask	1
		Buczek, Sędziejowice, Widawa, Wodzierady	0
Łęczycki	1	Łęczyca (miasto)	1
		Daszyna, Góra Sw. Małgorzaty, Grabów, Łęczyca (gmina), Piątek, Świnice Warckie, Witonia	0
Łowicki	6	Łowicz (miasto)	4
		Domaniewice	2
		Bielawy, Chaśno, Kiernozia, Kocierzew Południowy, Łowicz (gmina), Łyszkowice, Nieborów, Zduny	0
łódzki wschodni	5	Brzeziny	2
		Andrespol, Brójce, Tuszyń	1
		Dmosin, Jeżów, Koluszki, Nowosolna, Rogów, Rzgów	0
Łódź (grodzki)	31	Łódź	31
opoczyński	1	Opoczno	1
		Białaczów, Drzewica, Mniszków, Paradyż, Poświętne, Sławno, Żarnów	0
pabianicki	6	Pabianice (miasto)	6
		Dłutów, Dobroń, Konstantynów Łódzki, Ksawerów, Lutomiersk, Pabianice (gmina)	0
pajęczański	0	Działoszyn, Kiełczygłów, Nowa Brzeźnica, Pajęczno, Rząśnia, Siemkowice, Strzelce Wielkie, Sulmierzyce	0
piotrkowski (ziemski)	1	Ręczno	1

		Aleksandrów, Czarnocin, Gorzkowice, Grabica, Łęki Szlacheckie, Moszczenica, Rozprza, Sulejów, Wola Krzysztoporska, Wolbórz	0
Piotrków Trybunalski (grodzki)	7	Piotrków Trybunalski	7
poddębicki	3	Poddębice	3
		Dalików, Pęczniew, Uniejów, Wartkowice, Zadzim	0
radomszczański	7	Radomsko	7
		Dobryszyce, Gidle, Gomunice, Kamieńsk, Kobbiele Wielkie, Kodrąb, Lgota Wielka, Ładzice, Masłowice, Przedbórz, Wielgomłyny, Żytno	0
rawski	4	Rawa Mazowiecka	4
		Biała Rawska, Cielądz, Regnów, Sadkowice	0
sieradzki	8	Sieradz (miasto)	6
		Wróblew	2
		Błaszki, Brąszewice, Brzeźnie, Burzenin, Goszczanów, Klonowa, Sieradz (gmina), Warta, Złoczew	0
Skierniewice (grodzki)	3	Skierniewice	3
skierniewicki (ziemski)	0	Bolimów, Głuchów, Godzianów, Kowiesy, Lipce Reymontowskie, Maków, Nowy Kawęczyn, Skierniewice, Słupia	0
tomaszowski	11	Tomaszów Mazowiecki (miasto)	11
		Będków, Budziszewice, Czerniewice, Inowłódź, Lubochnia, Rokiciny, Rzeczyca, Tomaszów Mazowiecki (gmina), Ujazd, Żelechlinek	0
wieluński	5	Wieluń	5
		Biała, Czarnożyły, Konopnica, Mokrsko, Osjaków, Ostrówek, Pątnów, Skomlin, Wierzchlas	0
wieruszowski	4	Wieruszów	4
		Bolesławiec, Czastary, Galewice, Lututów, Łubnice, Sokolniki	0
zduńskowolski	5	Zduńska Wola (miasto)	5
		Szadek, Zapolice, Zduńska Wola (gmina)	0
Zgierski	10	Główno, Zgierz	4
		Ozorków	2
		Aleksandrów Łódzki, Parzęczew, Stryków	0

Tabela 1.6. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie małopolskim

Powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
Bocheński	1	Bochnia (miasto)	1
		Bochnia (gmina), Drwinia, Lipnica Murowana, Łapanów, Nowy Wiśnicz, Rzezawa, Trzciana, Żegocina	0
Brzeski	1	Brzesko	1
		Borzęcin, Czchów, Dębno, Gnojnik, Iwkowa, Szczurowa	0
Chrzanowski	8	Libiąż, Chrzanów	3
		Trzebinia	2
		Alwernia, Babice	0
Dąbrowski	3	Dąbrowa Tarnowska	2
		Szczucin	1
		Bolesław, Gręboszów, Mędrzechów, Olesno, Radgoszcz	0
Gorlicki	2	Gorlice (miasto)	2
		Biecz, Bobowa, Gorlice (gmina), Lipinki, Luźna, Moszczenica, Ropa, Sękowa, Uście Gorlickie	0
krakowski (ziemski)	4	Krzeszowice, Skała, Skawina, Świątniki Górne	1
		Zielonki, Zabierzów, Wielka Wieś, Czemichów, Igołomia-Wawrzeńczyce, Iwanowice, Jerzmanowice-Przeginia, Kocmyrzów-Luborzyca, Liszki, Michałowice, Mogilany, Słomniki, Sułoszowa	0
Kraków (grodzki)	23	Kraków	23
Limanowski	1	Limanowa (miasto)	1
		Tymbark, Dobra, Jodłownik, Kamienica, Laskowa, Limanowa (gmina), Łukowica, Mszana Dolna, Niedźwiedź, Słopnice	0
Miechowski	3	Miechów	3
		Charsznica, Gołcza, Kozłów, Książ Wielki, Raclawice, Słaboszów	0
Myślenicki	3	Myślenice	2
		Dobczyce	1
		Wiśniowa, Lubień, Pcim, Raciechowice, Siepraw, Sułkowice, Tokarnia	0

Nowy Sącz (grodzki)	5	Nowy Sącz	5
nowosądecki (ziemski)	4	Muszyna	3
		Kamionka Wielka	1
		Chełmiec, Gródek nad Dunajcem, Grybów (miasto), Grybów (gmina), Korzenna, Krynica, Łabowa, Łącko, Łososina Dolna, Nawojowa, Piwniczna, Podegrodzie, Rytro, Stary Sącz	0
nowotarski	7	Nowy Targ (miasto)	4
		Szaflary, Rabka, Szczawnica	1
		Czarny Dunajec, Czorsztyn, Jabłonka, Krościenko nad Dunajcem, Lipnica Wielka, Łapsze Niżne, Nowy Targ (gmina), Ochotnica Dolna, Raba Wyżna, Spytkowice	0
Olkuski	11	Olkusz	8
		Kłucze	2
		Bolesław	1
		Wolbrom, Trzyciąż, Bukowno, Sławków	0
oświęcimski	4	Oświęcim (miasto)	4
		Zator, Brzeszcze, Chełmek, Kęty, Osiek, Oświęcim (gmina), Polanka Wielka, Przeciszów	0
proszowicki	0	Koniusza, Koszyce, Nowe Brzesko, Pałecznicza, Proszowice, Radziemice	0
Suski	3	Sucha Beskidzka	2
		Jordanów	1
		Zembrzyce, Zawoja, Budzów, Bystra-Sidzina, Maków Podhalański, Stryszawa	0
Tarnów (powiat grodzki)	8	Tarnów (miasto)	8
tarnowski (powiat ziemski)	1	Tarnów (gmina)	1
		Zakliczyn, Żabno, Wojnicz, Wietrzychowice, Wierzchosławice, Tuchów, Ciężkowice, Gromnik, Lisia Góra, Pleśna, Radłów, Ryglice, Rzepiennik Strzyżewski, Skrzyszów	0
tatrzański	3	Zakopane	2
		Poronin	1
		Kościelisko, Bukowina Tatrzańska, Biały Dunajec	0
wadowicki	2	Andrychów, Wadowice	1

		Wieprz, Brzeźnica, Kalwaria Zebrzydowska, Lanckorona, Mucharz, Spytkowice, Stryków, Tomice	0
wielicki	2	Wieliczka	2
		Biskupice, Gdów, Kłaj, Niepołomice	0

Tabela 1.7. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie mazowieckim

powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
białobrzeski	0	Białobrzegi, Promna, Radzanów, Stara Błotnica, Stromiec, Wyśmierzyce	0
ciechanowski	11	Ciechanów	7
		Gołymín-Ośrodek, Ojrzeń, Opinogóra Górna, Sońsk	1
		Głinojeck, Grudusk, Regimin	0
garwoliński	2	Garwolin (miasto), Wilga	1
		Borowie, Garwolin (gmina), Górzno, Łaskarzew, Maciejowice, Miastków Kościelny, Parysów, Pilawa, Sobolew, Trojanów, Żelechów	0
gostyniński	5	Gostynin (miasto)	5
		Gostynin (gmina), Pacyna, Sanniki, Szczawin Kościelny	0
Grodziski	3	Grodzisk Mazowiecki	2
		Milanówek	1
		Baranów, Jaktorów, Podkowa Leśna, Żabia Wola	0
Grójecki	7	Grójec	5
		Warka	2
		Belsk Duży, Błędów, Chynów, Goszczyn, Jasieniec, Mogielnica, Nowe Miasto nad Pilicą, Pniewy, Tarczyn	0
kozienicki	2	Kozienice	2
		Garbatka-Letnisko, Głowaczów, Gniewoszków, Grabów nad Pilicą, Magnuszew, Sieciechów	0
legionowski	3	Legionowo	3
		Jabłonna, Nieporęt, Serock, Wieliszew	0
Lipski	3	Lipisko	3
		Chotcza, Ciepiałów, Rzecznów, Siemno, Solec nad Wisłą	0
Łosicki	0	Huszelew, Łosice, Olszanka, Platerów, Sarnaki, Stara Komica	0
makowski	1	Różan	1
		Czerwonka, Karniewo, Krasnosielc, Maków Mazowiecki, Młynarze, Płoniawy-Bramura, Rzewnie, Sypniewo, Szelków	0

Miński	3	Mińsk Mazowiecki (miasto)	3
		Cegłów, Dębe Wielkie, Dobrze, Halinów, Jakubów, Kałuszyn, Latowicz, Mińsk Mazowiecki (gmina), Mrozy, Siennica, Stanisławów, Sulejówek	0
Mławski	3	Dzierzgowo, Mława, Strzegowo	1
		Lipowiec Kościelny, Radzanów, Stupsk, Szreńsk, Szydłowo, Wiśniewo, Wieczfnia Kościelna	0
nowodworski	7	Nasielsk	3
		Nowy Dwór Mazowiecki, Pomiechówek	2
		Czosnów, Leoncin, Nasielsk, Zakroczym	0
ostrołęcki (ziemski)	1	Kadzidło	1
		Baranowo, Czarnia, Czerwin, Goworowo, Lelis, Łyse, Myszyniec, Olszewo-Borki, Rzekuń, Troszyn	0
Ostrołęka (grodzki)	10	Ostrołęka	10
Ostrowski	4	Ostrów Mazowiecka (miasto)	4
		Andrzejewo, Boguty-Pianki, Brok, Małkinia Górna, Nur, Ostrów Mazowiecka (gmina), Stary Lubotyń, Szulborze Wielkie, Wąsewo, Zaręby Kościelne	0
Otwocki	3	Otwock	3
		Celestynów, Józefów, Karczew, Kołbiel, Osieck, Sobienie-Jeziory , Wiązowna	0
piaseczyński	2	Konstancin-Jeziorna, Piaseczno	1
		Góra Kalwaria, Lesznowola, Prażmów	0
Płock (grodzki)	7	Płock	7
płocki (ziemski)	0	Bielsk, Bodzanów, Brudzeń Duży, Bulkowo, Drobin, Gąbin, Łąck, Mała Wieś, Nowy Duninów, Radzanowo, Słubice, Słupno, Stara Biała, Staroźreby, Wyszogród	0
Płoński	6	Płońsk (miasto)	3
		Dzierżaznia, Joniec, Raciąż	1
		Baboszewo, Czerwińsk nad Wisłą, Naruszewo, Nowe Miasto, Płońsk (gmina), Sochocin, Załuski	0
pruszkowski	4	Pruszków	2
		Piastów, Michałowice	1
		Brwinów, Nadarzyn, Raszyn	0
przasnyski	4	Przasnysz (miasto)	3

		Czernice Borowe	1
		Chorzele, Jednorożec, Krasne, Krzynowłoga Mała, Przasnysz (gmina)	0
przysuski	1	Przysucha	1
		Borkowice, Gielniów, Klwów, Odrzywół, Potworów, Rusinów, Wieniaw	0
Pułtusk	3	Pułtusk	3
		Gzy, Obryte, Pokrzywnica, Świercze, Winnica, Zatory	0
Radom (grodzki)	11	Radom	11
Radomski (ziemski)	3	Iłża, Jedlnia-Letnisko, Kowala	1
		Gózd, Jastrzębia, Jedlińsk, Pionki, Przytyk, Skaryszew, Wierzbica, Wolanów, Zakrzew	0
Siedlce (grodzki)	4	Siedlce	4
siedlecki (ziemski)	3	Siedlce	2
		Zbuczyn Poduchowny	1
		Domanice, Korczew, Kotuń, Mokobody, Mordy, Paprotnia, Przesmyki, Skórzec, Suchożebry, Wiśniew, Wodynie	0
Sierpecki	3	Sierpc (miasto)	3
		Gozdowo, Mochowo, Rościszewo, Sierpc (gmina), Szczutowo, Zawidz	0
sochaczewski	4	Sochaczew (miasto)	3
		Rybno	1
		Brochów, Iłów, Młodzieszyn, Nowa Sucha, Sochaczew (gmina), Teresin	0
sokołowski	6	Sokołów Podlaski (miasto)	5
		Bielany	1
		Ceranów, Jabłonna Łącka, Kosów Łącki, Repki, Sabnie, Sokołów Podlaski (gmina), Sterdyń	0
szydłowiecki	4	Szydłowiec	4
		Chlewiska, Jastrząb, Mirów, Orońsko	0
Warszawa *	108	Centrum	76
		Ursynów	8
		Bemowo, Bielany	7
		Włochy, Targówek	3
		Białołęka	2
		Rembertów, Wilanów	1
		Ursus, Wawer	0
warszawski zachodni	4	Stare Babice	3
		Izabelin	1

		Błonie, Kampinos, Leszno, Łomianki, Ożarów Mazowiecki	0
węgrowski	2	Węgrów	2
		Grębków, Korytnica, Liw, Łochów, Miedzna, Sądowe, Stoczek, Wierzbno	0
wołomiński	4	Zielonka	2
		Kobyłka, Wołomin	1
		Dąbrówka, Jadów, Klembów, Marki, Poświętne, Radzymin, Strachówka, Tłuszcz, Ząbki, Zielonka	0
wyszkowski	3	Wyszaków	3
		Brańszczyk, Długosiodło, Rząśnik, Somianka, Zabrodzie	0
zwoleński	1	Zwoleń	1
		Kazanów, Policzna, Przyłęk, Tczów	0
żuromiński	1	Siemiatkowo Koziebrodzkie	1
		Biezuń, Kuczbork-Osada, Lubowidz, Lutocin, Żuromin	0
żyrardowski	1	Żyrardów	1
		Mszczonów, Puszcza Mariańska, Radziejowice, Wiskitki	0

Tabela 1.8. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie opolskim

powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
Brzeski	6	Brzeg (miasto)	4
		Grodków	2
		Brzeg (gmina), Lewin Brzeski, Lubsza, Olszanka	0
głubczycki	2	Głubczyce	2
		Kietrz, Branice, Baborów	0
kędzierzyńsko-kozielski	5	Kędzierzyn-Koźle	5
		Bierawa, Cisek, Pawłowiczki, Polska Cerekiew, Reńska Wieś	0
kluczborski	5	Kluczbork	4
		Wołczyn	1
		Byczyna, Lasowice Wielkie	0
krapkowicki	5	Krapkowice	3
		Gogolin, Walce	1
		Zdzieszowice, Strzeleczy	0
namysłowski	0	Wilków, Domaszowice, Namysłów, Pokój, Swierczów	0
Nyski	10	Nysa	6
		Paczków	3
		Głucholazy	1
		Kamiennik, Korfantów, Łambinowice, Otmuchów, Pakosławice, Skoroszyce	0
Oleski	4	Fraszka, Olesno	2
		Praszka, Zębowice, Dobrodzień, Gorzów Śląski, Radłów, Rudniki	0
Opole (grodzki)	8	Opole	8
opolski (ziemski)	0	Turawa, Tułowice, Chrzastowice, Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Komprachcice, Lubniany, Murów, Niemodlin, Ozimek, Popielów, Proszków, Tarnów Opolski	0
Prudnicki	3	Prudnik	2
		Głogówek	1
		Biała, Lubrza	0
Strzelecki	4	Strzelce Opolskie	4
		Zawadzkie, Ujazd, Izbicko, Jemielnica, Kolonowskie, Leśnica	0

Tabela 1.9. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie podkarpackim

Powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
bieszczadzki	1	Ustrzyki Dolne	1
		Baligród, Cisna, Czarna, Lesko, Lutowiska, Olszanica, Solina	0
brzozowski	1	Brzozów	1
		Domaradz, Dydnia, Haczów, Jasienica Rosielna, Nozdrzec	0
Dębicki	7	Dębica (miasto)	5
		Pilzno, Dębica (gmina)	1
		Brzostek, Czarna, Jodłowa, Żyraków	0
jarosławski	7	Jarosław (miasto)	6
		Radymno	1
		Wiązownica, Chłopice, Jarosław (gmina), Łaszki, Pawłosiów, Pruchnik, Rokietnica, Roźwienica	0
Jasielski	3	Jasło (miasto)	3
		Brzyska, Dębowiec, Jasło (gmina), Kołaczyce, Krempna, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Skołyszyn, Szerzyny, Tarnowiec	0
kolbuszowski	3	Kolbuszowa	3
		Cmolas, Majdan Królewski, Niwiska, Raniżów, Stary Dzikowiec	0
Krosno (grodzki)	6	Krosno	6
krośnieński (ziemski)	2	Jedlicze, Wojaszówka	1
		Chorkówka, Dukla, Iwonicz-Zdrój, Korczyn, Krościenko Wyżne, Miejsce Piastowe, Rymanów	0
Leżajski	4	Leżajsk	3
		Grodzisko Dolne	1
		Kuryłówka, Nowa Sarzyna	0
lubaczowski	3	Lubaczów	2
		Cieszanów	1
		Wielkie Oczy, Horyniec, Narol, Oleszyce, Stary Dzików	0
Łańcucki	5	Łańcut (miasto)	4
		Czarna	1
		Zołynia, Białobrzegi, Łańcut (gmina), Markowa, Rakszawa	0
Mielecki	3	Mielec (miasto)	3

		Wadowice Górne, Tuszów Narodowy, Borowa, Czermin, Gawłuszowice, Mielec (gmina), Padew Narodowa, Przecław, Radomyśl Wielki	0
niżański	6	Nisko	4
		Krzeszów, Harasiuki	1
		Ulanów, Jarocin, Jeżowe, Rudnik nad Sanem	0
przemyski (ziemski)	2	Przemyśl (gmina)	1
		Dubiecko	1
		Żurawica, Bircza, Fredropol, Krasieczyn, Krzywczka, Medyka, Orły, Stubno	0
Przemyśl (grodzki)	10	Przemyśl (miasto)	10
przeworski	3	Przeworsk (miasto), Sieniawa, Kańczuga	1
		Zarzeczce, Adamówka, Gać, Jawornik Polski, Przeworsk (gmina), Tryńcza	0
ropczycko-sędziszowski	2	Ropczyce	2
		Wielopole Skrzyńskie, Iwierzycze, Ostrów, Sędziszów Małopolski	0
rzeszowski (ziemski)	4	Tyczyn	2
		Krasne, Chmielnik	1
		Trzebownisko, Błażowa, Boguchwała, Dynów (miasto), Dynów (gmina), Głogów Małopolski, Hyżne, Kamień, Lubenia, Sokołów Małopolski, Świlcza	0
Rzeszów (grodzki)	12	Rzeszów	12
sanocki	4	Sanok (miasto)	4
		Zarszyn, Zagórz, Tyrawa Wołoska, Besko, Bukowsko, Komańcza, Sanok (gmina)	0
stalowowolski	8	Stalowa Wola	7
		Radomyśl	1
		Zaleszany, Zaklików, Bojanów, Pysznica	0
strzyżowski	2	Strzyżów	2
		Wiśniowa, Czudec, Frysztak, Niebylec	0
Tarnobrzeg (grodzki)	13	Tarnobrzeg	13
tarnobrzeski (ziemski)	2	Nowa Dęba, Gorzyce	1
		Grębów, Baranów Sandomierski	0

Tabela 1.10. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie podlaskim

powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
augustowski	3	Augustów (miasto)	3
		Augustów (gmina), Bargłów Kościelny, Lipsk, Nowinka, Płaska, Sztabin	0
białostocki (ziemski)	3	Łapy	3
		Zawady, Zabłudów, Wasilków, Tykocin, Turośń Kościelna, Choroszcz, Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Kościelne, Gródek, Juchnowiec Kościelny, Michałowo, Poświętne, Supraśl, Suraż	0
Białystok (grodzki)	13	Białystok	13
Bielski	1	Bielsk Podlaski (miasto)	1
		Wyszki, Bielsk Podlaski (gmina), Boćki, Brańsk, Orla, Rudka	0
grajewski	1	Grajewo (miasto)	1
		Wąsosz, Grajewo (gmina), Radziłów, Rajgród, Szczuczyn	0
hajnowski	1	Czeremcha	1
		Białowieża, Czyże, Dubicze Cerkiewne, Hajnówka (miasto), Hajnówka (gmina), Kleszczcie, Narew, Narewka	0
kolneński	0	Turośl, Grabowe, Kolno (miasto), Kolno (gmina), Mały Płock, Stawiski	0
Łomża (grodzki)	7	Łomża	7
łomżyński (ziemski)	1	Zbójna	1
		Wizna, Jedwabne, Łomża, Miastkowo, Nowogród, Piątnica, Przytuły, Śniadowo	0
Moniecki	0	Goniądz, Jasionówka, Jaświły, Knyszyn, Krypno, Mońki, Trzcianne	0
Sejneński	1	Sejny (miasto)	1
		Giby, Krasnopol, Puńsk, Sejny (gmina)	0
siemiatycki	2	Siemiatycze (miasto)	2
		Drohiczyn, Dziadkowice, Grodzisk, Mielnik, Milejczyce, Nurzec-Stacja, Perlejewo, Siemiatycze (gmina)	0
Sokolski	2	Sokółka	2
		Dąbrowa Białostocka, Janów, Korycin, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Suchowola, Szudziałowo	0
suwalski (ziemski)	1	Suwałki (gmina)	1

		Wiżajny, Bakałarzewo, Filipów, Jeleniewo, Przerośl, Raczki, Rutka-Tartak, Szypliszki	0
Suwałki (grodzki)	8	Suwałki	8
wysokomazowiecki	1	Wysokie Mazowieckie (miasto)	1
		Wysokie Mazowieckie (gmina), Ciechanowiec, Klukowo, Kobylin-Borzymy, Kulesze Kościelne, Nowe Piekuty, Sokoły, Szepietowo, Czyżew-Osada	0
zambrowski	3	Zambrów (miasto)	2
		Szumowo	1
		Zambrów (gmina), Kołaki Kościelne, Rutki	0

Tabela 1.11. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie pomorskim

powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
Bytowski	10	Bytów	6
		Miasto	3
		Kołczygłowy	1
		Borzytuchom, Czarna Dąbrówka, Lipnica, Parchowo, Studzienice, Trzebielino, Tuchomie	0
Chojnicki	8	Chojnice	6
		Czersk	2
		Brusy, Konarzyny	0
człuchowski	11	Człuchów	8
		Debrzno	2
		Czarne	1
		Koczała, Przechlewo, Rzecznica	0
Gdańsk (grodzki)	47	Gdańsk	47
Gdański	0	Pruszcz Gdański, Cedry Wielkie, Kolbudy, Przywidz, Pszczółki, Suchy Dąb, Trąbki Wielkie	0
Gdynia (grodzki)	11	Gdynia	11
Kartuski	7	Kartuzy	4
		Chmielno, Żukowo, Sulęczyno	1
		Przodkowo, Sierakowice, Somonino, Stężycza	0
kościerski	3	Kościerzyna	3
		Dziemiany, Karsin, Liniewo, Lipusz, Nowa Karczma, Stara Kiszewa	0
kwidzyński	7	Kwidzyn	3
		Sadlinki	2
		Prabuty, Ryjewo	1
		Gardeja	0
Lęborski	3	Lębork	2
		Wicko	1
		Cewice, Łeba, Nowa Wieś Lęborska	0
malborski	7	Malbork	6
		Nowy Staw	1
		Lichnowy, Miłoradz, Stare Pole	0
nowodworski	8	Nowy Dwór Gdański	5
		Sztutowo	2
		Krynica Morska	1
		Ostaszewo, Stegna	0
Pucki	4	Hel, Kosakowo, Krokowa, Puck	1

		Jastarnia, Władysławowo	0
Słupsk (grodzki)	10	Słupsk	10
słupski (ziemski)	10	Główczyce	4
		Ustka	2
		Damnica, Kobylnica, Potęgowo, Smołdzino	1
		Dębica Kaszubska, Kępice	0
Sopot (grodzki)	7	Sopot	7
starogardzki	5	Starogard Gdański	3
		Skarszewy, Lubichowo	1
		Bobowo, Czarna Woda, Kaliska, Osieczna, Osiek, Smętowo Graniczne, Zblewo	0
Sztumski	0	Dzierzgoń, Mikołajki Pomorskie, Stary Dzierzgoń, Stary Targ, Sztum	0
Tczewski	10	Pelplin, Tczew, Gniew	3
		Subkowy	1
		Możeszczyn	0
wejherowski	4	Wejherowo	3
		Rumia	1
		Choczewo, Gniewino, Linia, Luzino, Łęczyce, Reda, Szemud	0

Tabela 1.12. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie śląskim

powiat	liczba placówek	Gmina	liczba placówek w gminie
Będziński	5	Będzin	5
		Wojkowice, Bobrowniki, Czeladź, Mierzęcice, Psary, Siewierz	0
bielski (ziemski)	4	Kozy, Czechowice-Dziedzice	2
		Wilkowice, Wilamowice, Bestwina, Buczkowice, Jasienica, Jaworze, Porąbka, Szczyrk	0
Bielsko-Biała (grodzki)	10	Bielsko-Biała	10
Bytom (grodzki)	8	Bytom	8
Chorzów (grodzki)	5	Chorzów	5
Cieszyński	9	Cieszyn	5
		Skoczów	3
		Chybie	1
		Zebrzydowice, Wisła, Ustroń, Brenna, Dębowiec, Goleszów, Hażlach, Istebna, Strumień	0
Częstochowa (grodzki)	15	Częstochowa	15
częstochowski (ziemski)	1	Kłomnice	1
		Blachownia, Dąbrowa Zielona, Janów, Kamienica Polska, Koniecpol, Konopiska, Kruszyna, Lelów, Mstów, Mykanów, Olsztyn, Poczesna, Przyrów, Rędziny, Starcza	0
Dąbrowa Górnicza (grodzki)	5	Dąbrowa Górnicza	5
Gliwice (grodzki)	9	Gliwice	9
gliwicki (ziemski)	2	Wielowieś, Knurów	1
		Gierałtowice, Pilchowice, Pyskowice, Rudziniec, Sośnicowice, Toszek	0
Jastrzębie-Zdrój (grodzki)	5	Jastrzębie-Zdrój	5
Jaworzno (grodzki)	3	Jaworzno	3
Katowice (grodzki)	17	Katowice	17
Kłobucki	0	Wręczyca Wielka, Kłobuck, Krzepice, Lipie, Miedźno, Opatów, Panki, Popów, Przystajń	0
Lubliniecki	7	Lubliniec	4
		Kochanowice, Ciasna, Herby	1
		Woźniki, Boronów, Koszęcin, Pawonków	0
Mikołowski	5	Mikołów	3
		Orzesze, Łaziska Górne	1

		Wyry, Ornontowice	0
Mysłowice (grodzki)	2	Mysłowice	2
Myszkowski	4	Myszków	3
		Poraj	1
		Niegowa, Kozięglowy, Żarki	0
Piekary Śląskie (grodzki)	3	Piekary Śląskie	3
Pszczynski	4	Pszczyna	4
		Goczałkowice-Zdrój, Kobiór, Miedźna, Pawłowice, Suszec	0
raciborski	6	Racibórz	4
		Pietrowice Wielkie	2
		Krzanowice, Krzyżanowice, Kuźnia Raciborska, Nędza, Rudnik	0
Ruda Śląska (grodzki)	5	Ruda Śląska	5
rybnicki (ziemski)	2	Lyski, Czerwionka-Leszczyny	1
		Gaszowice, Jejkowice, Świerklany	0
Rybnik (grodzki)	4	Rybnik	4
Siemianowice Śląskie (grodzki)	3	Siemianowice Śląskie	3
Sosnowiec (grodzki)	13	Sosnowiec	13
Świętochłowice (grodzki)	2	Świętochłowice	2
Tamogórski	5	Krupski Młyn	2
		Tarnowskie Góry, Świerklaniec, Tworóg	1
		Radzionków, Ożarowice, Miasteczko Śląskie, Kalety, Zbrosławice	0
Tychy (grodzki)	3	Tychy	3
tyski (ziemski)	1	Lędziny	1
		Bieruń, Bojszowy, Chełm Śląski, Imielin	0
Wodzisławski	5	Wodzisław Śląski	3
		Mszana, Radlin	1
		Godów, Gorzyce, Lubomia, Marklowice, Pszów, Rydułtowy	0
Zabrze (grodzki)	5	Zabrze	5
Zawierciański	12	Zawiercie	12
		Żarnowiec, Włodowice, Irządze, Kroczyce, Łazy, Ogrodzieniec, Pilica, Poręba, Szczekociny	0
Żory (grodzki)	2	Żory	2
Żywiecki	4	Żywiec	4
		Ujsoły, Czernichów, Gilowice, Jeleśnia, Lipowa, Łękawica, Łodygowice, Łoszarawa, Milówka, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Slemień, Swinna	0

Tabela 1.13. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie świętokrzyskim

powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
buski	6	Busko-Zdrój	4
		Solec-Zdrój, Wiślica	1
		Gnojno, Nowy Korczyn, Pacanów, Stopnica, Tuczępy	0
jędrzejowski	6	Sędziszów, Jędrzejów	3
		Imielno, Małogoszcz, Nagłowice, Oksa, Słupia Jędrzejowska, Sobków, Wodzisław	0
kazimierski	7	Kazimierza Wielka	4
		Bejsce, Opatowiec, Skalbmierz	1
		Czarnocin	0
Kielce (grodzki)	27	Kielce	27
kielecki (ziemski)	13	Daleszyce	3
		Bodzentyn, Piekoszów	2
		Bieliny, Chmielnik, Łągów, Miedziana Góra, Morawica, Pierzchnica	1
		Chęciny, Górno, Łopuszno, Masłów, Mniów, Nowa Słupia, Raków, Sitkówka-Nowiny, Zagnańsk	0
Konecki	7	Ruda Maleniecka	4
		Końskie	2
		Stąporków	1
		Fałków, Gowarczów, Radoszyce, Słupia (Konecka), Smyków	0
opatowski	6	Opatów	4
		Baćkowice, Tarłów	1
		Iwaniska, Lipnik, Ożarów, Sadowie, Wojciechowice	0
ostrowiecki	12	Ostrowiec Świętokrzyski	7
		Bodzechów	3
		Ćmielów, Kunów	1
		Bałów, Waśniów	0
pińczowski	3	Pińczów	2
		Złota	1
		Działoszyce, Kije, Michałów	0
sandomierski	13	Sandomierz	4
		Klimontów	2
		Dwikozy, Koprzywnica, Łoniów, Obrazów, Samborzec, Wilczyce, Zawichost	1

Skarżyski	9	Skarżysko-Kamienna	5
		Bliżyn, Łączna, Skarżysko Kościelne, Suchedniów	1
starachowicki	12	Starachowice	9
		Wąchock	2
		Brody	1
		Mirzec, Pawłów	0
staszowski	10	Staszów	5
		Połaniec	2
		Bogoria, Oleśnica, Rytwiany	1
		Łubnice, Osiek, Szydłów	0
włoszczowski	9	Włoszczowa	5
		Krasocin	2
		Moskorzew, Radków	1
		Kluczewsko, Secemin	0

Tabela 1.14. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie warmińsko-mazurskim

Powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
Bartoszycki	3	Sępól	2
		Bartoszyce	1
		Bisztynek, Górowo Iławieckie	0
Braniewski	2	Braniewo	2
		Frombork, Lelkowo, Pieniężno, Płoskinia, Wilczęta	0
Działdowski	10	Działdowo	7
		Płośnica	2
		Rybno	1
		Lidzbark, Iłowo Osada	0
Elbląg (grodzki)	5	Elbląg	5
elbląski (ziemski)	4	Pasłęk	2
		Młynary, Tolkmicko	1
		Rychliki, Milejewo, Markwity, Gronowo Elbląskie, Godkowo	0
Ełcki	7	Ełk (miasto)	7
		Prostki, Kalinowo, Ełk (gmina), Stare Juchy	0
Giżycki	4	Giżycko	4
		Kruklanki, Miłki, Ryn, Wydminy	0
Gołdapski	3	Banie Mazurskie	2
		Gołdap	1
		Dubieninki	0
Iławski	5	Iława	5
		Lubawa, Kisielice, Susz, Zalewo	0
Kętrzyński	6	Kętrzyn	4
		Barciany, Korsze	1
		Reszel, Srokowo	0
Lidzbarski	9	Lidzbark Warmiński	5
		Orneta	3
		Lubomino	1
		Kiwity	0
Mragowski	3	Mragowo	3
		Mikołajki, Piecki, Sorkwity	0
Nidziecki	2	Nidzica, Janowo	1
		Kozłowo, Kozłowo	0
Nowomiejski	5	Biskupiec	3
		Nowe Miasto Lubawskie, Kurzętnik	1

		Grodziczno	0
Olecki	4	Olecko	4
		Kowale Oleckie, Świętajno, Wieliczki	0
Olsztyn (grodzki)	5	Olsztyn	5
olsztyński (ziemski)	7	Dobre Miasto	3
		Barczewo, Jeziorany, Olsztynek, Świętki	1
		Dywity, Gietrzwałd, Jonkowo, Kolno, Purda, Stawiguda	0
ostródzki	5	Morąg	3
		Ostróda	2
		Dąbrówno, Grunwald, Łukta, Małdyty, Miłomłyn	0
Piski	2	Pisz	2
		Biała Piska, Orzysz, Ruciane Nida	0
szczycieński	10	Szczytno	9
		Jedwabno	1
		Dźwierzuty, Pasym, Rozogi, Świętajno, Wielbark	0
węgorzewski	1	Węgorzewo	1
		Burdy, Pozezdrze	0

Tabela 1.15. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie wielkopolskim

powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
chodzieski	5	Chodzież	3
		Charcice, Szamocin	1
		Margonin, Budzyń	0
czarnkowsko-trzcianecki	2	Trzcianka, Krzyż Wielkopolski	1
		Połajewo, Lubasz, Drawsko, Czarnków, Wieleń	0
gnieźnieński	5	Gniezno	3
		Kiszkowe, Witkowo	1
		Niechanowo, Mieleszyn, Łubowo, Kiecko, Czerniejewo, Trzemeszno	0
gostyński	10	Gostyń	8
		Krobia, Piaski	1
		Poniec, Pogorzela, Pępowo, Borek Wielkopolski	0
Grodziski	3	Grodzisk Wielkopolski	2
		Rakoniewice	1
		Kamieniec, Granowo, Wielichowo	0
jarociński	2	Jarocin	2
		Kotlin, Jaraczewo, Żerków	0
kaliski (ziemski)	1	Opatówek	1
		Szczytniki, Stawiszyn, Mycielin, Lisków, Koźminek, Godziesze Wielkie, Ceków-Kolonia, Brzeziny, Blizanów, Żelazków	0
Kalisz (grodzki)	6	Kalisz	6
Kępiński	3	Kępno	3
		Trzcinica, Rychtal, Perzów, Łęka Opatowska, Kępno, Bralin, Baranów	0
Kolski	5	Koło	4
		Olszówka	1
		Przedecz, Osiek Mały, Kościelec, Koło, Kłodawa, Grzegorzew, Dąbie, Chodów, Babiak	0
Konin (grodzki)	8	Konin	8
koniński (ziemski)	3	Ślesin, Kleszczew, Kazimierz Biskupi	1
		Stare Miasto, Skulsk, Sampolno, Rzgów, Rychwał, Krzymów, Kramsk, Grodziec, Golina, Wierzbinek, Wilczyn	0
kościański	3	Krzywin	2

		Kościan (miasto)	1
		Śmigieł, Czempin, Kościan (gmina)	0
Krotoszyński	8	Krotoszyn	6
		Kobylin	2
		Sulmierzyce, Rozdrażew, Koźmin Wielkopolski, Zduny	0
leszczyński (ziemski)	0	Święciechowa, Rydzyna, Osieczna, Lipno, Krzemieniewo, Wijewo, Włoszakowice	0
Leszno (grodzki)	11	Leszno	11
Międzychodzki	2	Sieraków, Chrzypsko Wielkie	1
		Kwilcz, Międzychód	0
Nowotomyski	3	Nowy Tomyśl	2
		Opalenica	1
		Miedzichowo, Lwówek, Kuślin, Zbąszyń	0
Obornicki	5	Rogoźno	3
		Oborniki	2
		Ryczywół	0
Ostrowski	7	Ostrów Wielkopolski	7
		Sośnie, Sieroszewice, Raszków, Przygodzice, Odolanów, Nowe Skalmierzyce	0
Ostrzeszowski	3	Ostrzeszów	3
		Mikstat, Kraszewice, Kobyła Góra, Grabów nad Prosną, Doruchów, Czajków	0
Pilski	8	Piła	5
		Wyrzysk	3
		Szydłowo, Miasteczko Krajeńskie, Łobżenica, Kaczory, Białośliwie, Ujście, Wysoka	0
Pleszewski	2	Pleszew	2
		Gołuchów, Gizalki, Dobrzyca, Czermin, Chocz	0
Poznań (grodzki)	23	Poznań	23
poznański (ziemski)	2	Swarzędz, Czerwonak	1
		Tarnowo Podgórne, Suchy Las, Stęszew, Rokietnica, Puszczykowo, Puszczykowo, Pobiedziska, Murowana Goślina, Mosina, Luboń, Kórnik, Kostrzyn, Komorniki, Kleszczewo, Dopiewo, Buk	0
Rawicki	4	Rawicz	3
		Bojanowo	1
		Jutrosin, Miejska Górka, Pakosław	0
Słupcecki	1	Słupca (miasto)	1

		Strzałkowe, Słupca (gmina) , Powidz, Ostrowite, Orchowo, Łądek, Zagórów	0
szamotulski	3	Szamotuły	2
		Wronki	1
		Pniewy, Ostroróg, Obrzycko, Kaźmierz, Duszniki	0
średzki	3	Środa Wielkopolska	3
		Nowe Miasto nad Wartą, Krzykosy, Dominowe, Zaniemyśl	0
śremski	6	Śrem	6
		Książ Wielkopolski, Dolsk, Brodnica	0
turecki	3	Turek (miasto)	3
		Przykona, Małanów, Kawęczyn, Kawęczyn, Dobra, Brudzew, Tuliszków, Turek (gmina) , Władysławów	0
wągrowiecki	3	Wągrowiec	3
		Skoki, Mieścisko, Mieścisko, Gołańcz, Damasławek, Wapno	0
wolsztyński	1	Wolsztyn	1
		Siedlec, Przemęt	0
wrzesiński	4	Września	4
		Pyzdry, Nekla, Miłosław, Kołaczkowo	0
złotowski	3	Złotów, Jastrowie, Okonek	1
		Lipka, Krajenka, Zakrzewo	0

Tabela 1.16. Liczba placówek z podziałem na wszystkie powiaty i gminy w województwie zachodniopomorskim

powiat	liczba placówek	gmina	liczba placówek w gminie
białogardzki	3	Białogard (miasto)	3
		Białogard (gmina), Karlino, Tychowo	0
choszczeński	3	Choszczno	3
		Bierzwnik, Drawno, Krzęcin, Pełczyce, Ręcz	0
drawski	6	Drawsko Pomorskie	5
		Czaplinek	1
		Kalisz Pomorski, Ostrowiec, Wierzchowe, Złocieniec	0
goleniowski	2	Goleniów	2
		Dobra, Maszewo, Nowogard, Osina, Przybiernów, Stepnica	0
gryficki	2	Gryfice, Radowo Małe	1
		Brojce, Karnice, Płoty, Resko, Rewal, Trzebiatów	0
gryfiński	2	Gryfino	2
		Banie, Cedynia, Chojna, Mieszkowice, Moryń, Stare Czarnowo, Trzcińsko-Zdrój	0
kamieński	4	Kamień Pomorski	4
		Dziwnów, Golczewo, Międzyzdroje, Świerżno, Wolin	0
kołobrzeski	5	Kołobrzeg (miasto)	3
		Rymań, Siemyśl	1
		Dygowo, Gościno, Kołobrzeg (gmina), Ustronie Morskie	0
Koszalin (grodzki)	10	Koszalin	10
koszaliński (ziemski)	1	Polanów	1
		Będzino, Biesiekierz, Bobolice, Manowo, Mielno, Sianów, Świeszyno	0
myśliborski	1	Myślibórz	1
		Barlinek, Boleszkowice, Dębno, Nowogródek Pomorski	0
policki	3	Police	2
		Kołbaskowo	1
		Dobra (Szczecińska), Nowe Warpno	0
pyrzycki	2	Pyrzyce	2
		Bielice, Kozielice, Lipiany, Przelewice, Warnice	0
sławieński	2	Sławno, Postomino	1

		Darłowo (miasto), Darłowo (gmina), Malechowo	0
Stargardzki	8	Stargard Szczeciński (miasto)	6
		Chociwel, Łobez	1
		Dobrzany, Dolice, Ińsko, Kobylanka, Marianowo, Stara Dąbrowa, Stargard Szczeciński (gmina), Suchań, Węgorzyno	0
Szczecin (grodzki)	19	Szczecin	19
szczecinecki	6	Szczecinek	6
		Barwice, Biały Bór, Borne Sulinowo, Grzmiąca	0
Świdwiński	3	Świdwin	2
		Połczyn-Zdrój	1
		Brzeźno, Rąbino, Sławoborze	0
Świnoujście (grodzki)	5	Świnoujście	5
Wałecki	3	Wałcz	3
		Tuczno, Człopa, Mirosławiec	0

Tabela 2 – Formy udzielanej pomocy w podziale na województwa

Formy udzielanej pomocy w podziale na województwa																	
	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie	OGÓŁEM
biegły	8	4	2	3	6	2	5	4	4	5	11	7	9	5	4	3	82
grupa dla dzieci	16	18	9	7	20	11	44	7	13	3	20	24	15	0	27	8	242
grupa dla ofiar przemocy	25	16	17	6	20	10	48	8	12	3	19	39	18	8	24	10	283
grupa dla rodziców	12	0	5	5	13	9	17	2	9	2	15	18	9	6	6	6	134
grupa dla sprawców	3	5	3	1	0	4	2	2	3	2	3	4	9	3	4	1	49
interwencje u klienta	51	24	25	12	25	23	55	18	38	5	25	49	50	20	42	17	479
konsultacje dla dzieci	43	33	35	22	29	21	65	18	31	13	26	43	42	17	42	19	499
konsultacje dla rodziców	54	33	49	24	35	28	82	19	31	19	33	58	49	25	42	27	608
niebieski pokój	13	3	0	1	3	3	3	1	7	0	5	3	14	4	2	2	64
medyczna	19	13	8	6	19	13	28	6	4	4	7	22	6	1	3	8	167
nocleg	23	13	16	17	20	7	25	7	18	4	11	30	13	10	34	8	256
poszukiwanie pracy	9	1	14	6	17	8	15	7	11	4	12	15	8	16	b.d.	8	151
praca z całą rodziną	19	10	41	9	20	2	29	6	18	13	22	20	29	24	14	10	286
prawna	67	38	63	9	41	30	101	23	37	13	37	55	46	24	64	28	676
psychiatryczna	19	13	11	27	14	6	38	6	6	9	15	17	13	5	10	9	218
psychologiczna	95	55	76	6	76	45	159	29	55	26	41	93	54	27	84	47	968
socjalna	50	36	41	28	49	20	84	19	44	14	44	57	44	22	29	27	608
terapeutyczna	67	40	36	25	54	27	104	22	26	13	31	56	40	17	32	32	622
konsultacje dla dzieci wykorzystywanych seks.	10	1	3	3	7	1	4	1	2	0	27	3	6	7	0	3	78

Tabela 3 - liczba placówek współpracujących z innymi podmiotami

Liczba placówek współpracujących z innymi podmiotami																	
		dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
z OPS	20	45	44	21	30	17	40	9	36	10	b.d.	30	81	b.d.	b.d.	26	
z służbą zdrowia	17	23	50	15	23	14	36	5	31	14	b.d.	30	75	b.d.	10	24	
ze szkołą	21	22	41	15	30	16	37	8	38	13	b.d.	34	77	b.d.	15	25	
z komisją RPA	18	26	29	16	29	14	28	9	37	12	b.d.	30	77	b.d.	18	22	
z sądem i/lub prokuraturą	21	21	56	21	26	15	35	8	39	11	b.d.	34	75	b.d.	15	25	
z policją	22	22	58	21	29	13	37	8	42	17	b.d.	36	74	b.d.	16	26	
ze świetlicą socjoterapeutyczną	13	13	19	12	19	8	19	6	24	7	b.d.	19	33	b.d.	6	14	
z placówką NL	5	0	4	1	8	0	9	0	2	1	b.d.	2	2	b.d.	0	2	
z OIK	9	0	14	6	12	0	8	1	12	3	b.d.	4	24	b.d.	0	4	
z Inne	3	8	2	12	11	2	26	4	8	3	b.d.	10	16	b.d.	9	15	
ze wszystkimi podmiotami	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	2	0	0	
z żadnym podmiotem	189	b.d.	74	46	95	81	248	44	73	33	0	158	47	0	80	15	

Tabela 4 - typy placówek realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Typy placówek realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie																	
	dolnośląskie	kujaawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie	OGÓŁEM
dom dla matek z dziećmi	2	8	2	1	0	1	2	0	0	0	b.d.	0	2	b.d.	4	0	22
dom dla kobiet i mężczyzn	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	b.d.	0	0	b.d.	0	0	1
dom dla mężczyzn	0	4	0	0	0	1	0	0	0	0	b.d.	1	0	b.d.	0	0	6
gupa AA	2	0	1	1	0	1	2	0	0	0	2	1	3	2	0	3	18
grupa Al Anon	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	2	0	2	1	0	2	10
grupa Al. Ateen	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	b.d.	0	0	b.d.	0	0	1
Noclegownia	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	3	0	1	2	4	0	15
Ognisko wychowawcze	1	7	1	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1	1	2	2	18
Ośrodek diagnostyczno-konsultacyjny	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	b.d.	1	0	b.d.	1	0	5
Ośrodek interwencji kryzysowej	7	24	5	3	6	1	5	2	6	1	5	6	4	6	1	2	84
Ośrodek pomocy psychologicznej	4	15	0	0	1	0	0	0	0	0	b.d.	1	0	b.d.	8	1	30
Ośrodek pomocy rodzinie	2	6	9	1	2	1	2	0	1	1	b.d.	0	0	b.d.	8	2	35
Placówka opiekuńczo-wychowawcza	0	5	0	0	1	0	1	0	0	1	9	1	1	2	0	1	22
Dom dziecka	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	b.d.	1	0	b.d.	1	0	5
Ośrodek adaptacyjno-opiekuńczy	0	4	0	0	0	0	1	0	0	0	b.d.	0	0	b.d.	0	1	6
Infolinia	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	2	1	0	0	9
Izba wytrzeźwień	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	b.d.	3	0	b.d.	1	0	8
Klub abstynenta	1	2	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	2	1	3	3	15
Komisja RPA	2	10	0	2	0	0	1	0	4	0	14	0	17	9	2	3	64
Komitet Ochrony Praw Dziecka	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	b.d.	0	0	b.d.	2	1	5
Pogotowie Opiekuńcze	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	b.d.	0	0	b.d.	3	0	6
Placówka Oświatowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	b.d.	0	0	b.d.	3	0	5
Placówka Lecznictwa Odwykowego	0	4	0	0	1	0	0	0	0	0	b.d.	1	0	b.d.	6	0	12
Całodobowy oddział terapii uzależnień	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	b.d.	0	0	b.d.	3	0	7
Dzienny oddział terapii uzależnień	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	b.d.	0	0	b.d.	3	0	19
Oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	b.d.	0	0	b.d.	0	0	0
Ośrodek terapii uzależnień	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	b.d.	2	1	1	4	0	18
Poradnia dla osób z problemem alkoholowym	1	15	2	2	2	0	5	0	1	1	4	1	2	4	10	1	51
Przychodnia terapii uzależnienia i współuzależnienia	1	6	0	0	1	2	1	0	0	2	b.d.	1	0	b.d.	6	0	20
WOTUW	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	b.d.	0	0	4
Placówka opieki zdrowotnej	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	b.d.	2	2	b.d.	3	0	9
Placówka Pomocy Społecznej	0	19	1	1	1	2	1	0	2	0	b.d.	0	4	b.d.	13	1	45
Dom Pomocy Społecznej	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	b.d.	0	2	b.d.	3	2	12
Ośrodek Pomocy Społecznej	1	b.d.	5	0	3	3	4	0	13	0	20	5	18	14	13	3	102
Policja	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	b.d.	0	13	b.d.	19	0	34
Komenda Miejska Policji	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	b.d.	0	1	b.d.	3	1	15
Komenda Wojewódzka Policji	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	b.d.	0	2	b.d.	2	0	7
Posterunek lub/i Komisariat Policji	0	33	0	0	0	0	0	0	0	0	b.d.	0	22	b.d.	6	2	63

	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie	OGÓŁEM
Policyjna Izba Dziecka	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	b.d.	0	0	b.d.	0	0	3
Rewir Dzielnicowy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	b.d.	0	4	b.d.	0	0	4
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	0	10	4	0	1	0	1	0	0	1	9	0	12	2	7	1	48
Poradnia Zdrowia Psychicznego	0	5	1	0	1	0	0	0	1	1	b.d.	0	1	b.d.	4	0	14
Powiatowe centrum Pomocy Rodzinie	2	19	0	3	2	0	0	0	3	1	2	1	5	8	8	2	56
Punkt konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	4	25	4	2	5	1	6	1	2	0	9	2	6	14	15	5	101
Sąd i Prokuratura	0	20	0	0	0	0	0	0	3	0	b.d.	2	3	b.d.	33	0	61
Świetlica socjoterapeutyczna	3	8	0	0	2	1	1	1	2	0	b.d.	2	1	b.d.	2	0	23
Telefon zaufania	1	0	0	2	1	1	1	0	2	0	2	2	3	1	1	2	19
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	b.d.	0	0	b.d.	2	0	3
Urzędy publiczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	b.d.	1	2	b.d.	0	1	4
Placówki czynne całodobowo	5	13	6	6	4	3	6	1	7	4	14	9	35	9	23	8	153

Tabela 5 - Osoby, którym została udzielona pomoc

Osoby, którym została udzielona pomoc																
	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodnio-pomorskie
liczba ofiar, którym została udzielona pomoc	383		1018	3388		1794	3891	27	1093			19033	4137	4889		1916
liczba świadków, którym została udzielona pomoc	240			437			109		197			34	3085	320		252
liczba sprawców, którym została udzielona pomoc	28		4	144		160	66		271			207	642	1017		2

Tabela 6 - Osoby, którym została udzielona pomoc – procentowy podział według wieku

Osoby, którym została udzielona pomoc – procentowy podział według wieku																
	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodnio-pomorskie
procentowy podział ofiar według wieku																
0-12	15,7			6,7			36,4	55,6	21,8				49,7			25,7
13-17	12,5		96,5	0,89			20,2	37	16,4				22,5			6,26
18-25	17		0,59	3,96			12,4	7,41	8,69				4,64			9,71
26-59	50,7		2,95	86,7			29,4		48,7				21,7			42,8
60	4,18			1,8			1,62		4,49				1,48			15,6
procentowy podział świadków według wieku																
0-12				69,8			41,3		26,9			25	64,7			99,2
13-17				2,75			22,9		31			25	29,9			
18-25				27,5			18,4		28,9			25	0,55			
26-59	100						11,9		12,7			25	2,69			0,79
60							5,5		0,51				2,14			
procentowy podział sprawców według wieku																
0-12																
13-17							9,09		8,86				2,8			
18-25				83,3			19,7		9,23				27,7			
26-59	100		100	16,7			59,1		81,6				64,3			100
60							12,1		0,37				5,14			

Tabela 7 - Kwalifikacje personelu

Kwalifikacje personelu																
	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodnio-pomorskie
liczba placówek w których udzielana jest pomoc prawnika	8		3	6	4	2	8	3	8	1	37	9	7	24		7
liczba placówek w których udzielana jest pomoc psychologa	15		5	1	10	1	11	1	16	7	41	18	25	24		7
liczba placówek w których udzielana jest pomoc pracownika socjalnego	7		3		7	1	8	3	23	1	44	8	31	21		6
liczba placówek w których udzielana jest pomoc pracownika pedagoga	10		4	6	7		15	1	14	4	56	10	25	22		7
liczba placówek w których udzielana jest pomoc pracownika lekarza	4		1	10	1		4		2	3	2	1	10	1		2